

Előfizetési díj:

Negyedévre 1 frt
Félévre 2 frt
Egész évre..... 4 frt

Egyes szám 20 kr.

Megjelen havonként
kétszer.**HERKULES**

SZERKESZTIK:

PORZSOLT JENŐ.

PORZSOLT KÁLMÁN.

Szerkesztőség

és

kiadóhivatal

Budapest, József-körut
5. szám.Kéziratokat vissza nem
küldünk.

Az „Achilles“ Sport-Egylet, az „Aradi Korcs-Egylet, „Magy. Testgyakorlók köre“ a „Beregszászi Korcsolyázó-Egylet,“ a „Bpesti, hegyvidéki turista-Egylet,“ a „Budapesti Korcsolyázó-Egylet,“ a „Budapesti Torna-Egylet,“ a „Debreczeni Korcsolyázó-Egylet,“ a „Debreczeni Torna-Egylet,“ az „Egyetemi Athletikai Club,“ „Első Magyar Vivó-Egylet,“ az „Érsekújvári Vivó- és Torna-Egyesület,“ a „Fertői Csónakázó-Társaság,“ a „Győri Csónakázó-Egyesület,“ a „Kassai Korcsolyázó-Egylet,“ a „Kolozsvári Athletikai Club,“ a Kolozsvári „Korcsolyázó-Egylet,“ a „Főv. Vivó-Club,“ a „Körmendi Athletikai Club,“ a Kunszentmártoni Csónakázó-Korcsolyázó-Egylet,“ a „Magyar-Ovári Torna- és Vivó-Egylet,“ a „Marosvásárhelyi kerékpár-Egylet,“ a „Makói Torna-Egylet,“ a „Maros-Vásárhelyi Korcsolyázó-Egylet,“ a „Lévai Torna- és Vivó-Egylet,“ a „Lőcsei Korcsolyázó-Egylet,“ a „Maros-Vásárh. Torna-Egylet,“ a „N.-Bányai Torna és Korcsolyázó-Egylet,“ Nagy-Enyedi Korcsolyázó-Egylet,“ a „Nagy-Kanizsai Torna-Egylet,“ a „Nagy-Kállói Korcsolyázó-Egylet,“ a „Nemzeti Hajós-Egylet,“ a Neptun Budapesti Evező-Egylet,“ az „Ó-Becsei Kerékpár-Egyesület,“ az „Ó-Budai Torna-Egylet,“ a „Pécsi Athletikai Club,“ a „Pozsonyi Hajós-Egylet,“ a „Pozsonyi Torna-Egylet,“ a „Privigyei Korcsolyázó-Egylet,“ a „Rimaszombati Korcsolyázó-Egylet,“ a „Sátoralja-Ujhelyi Korcsolyázó-egylet,“ a „Selmeczi Akadémiai Athleta-Club,“ a „Soproni Korcsolyázó-Egylet,“ a „Szabadkai torna-Egylet,“ a „Szarvasi Korcsolyázó-Kör,“ a „Szegedi Csónakázó-Egylet,“ a „Szegedi Korcsolyázó-Egylet,“ a „Szegedi Torna-Egylet,“ a „Székely-Udvarhelyi Korcsolyázó-Egylet,“ a „Székesfehérvári Korcsolyázó-Egylet,“ a „Temesvári Korcsolyázó-Egylet,“ és az „Újvidéki kerékpár- (Bicycli-Egyesület,“ a „Pápai korcsolya-egylet,“ a „Torontáli korcsolyázó- és hajós-egylet,“ „Szegedi Kerékpár-egyesület,“ „Veszprémi torna-egylet,“ „Tordai korcsolyázó-egylet,“ „Budapesti Torna-Club,“ „Zsombolyai atletikai club,“ a „Szászvárosi atletikai club,“ a „Szolnoki korcsolyázó-egylet,“ a „Budapesti polgári lövészegyesület,“ „Sportkedvelők köre“

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter ö nagyméltósága 47,020. számú rendeletével ajánlja e lapot Magyarország összes tanintézetének.

Tizedik év.

Tizedik évébe lép e számmal a „Herkules“. Tíz éve lesz már, hogy a testedző sport terjesztésére s a magyarországi testi nevelés reformálására vállalkoztunk. Búszkén tekinthetünk vissza a lefolyt időre, mely a „Herkules“ egész programjának mindenütt diadalt aratott. Gúny és kicsinylés fogadott a vaskalapos „tornatudósok“ részéről s közöny a sportsmanek részéről. Ma már azonban reform-programmunknak majdnem minden egyes pontja elfogadtatott úgy a közoktatási kormány, mint a sportvilág által. Terjesztettük a sport minden ágát, úgy a felnőttek, mint az ifjuság körében. Szaporítottuk a testedző egyletek számát s intenzívebbé tettük működésüket nem csak a buzdítás, hanem külön értékes verseny-díjak kitűzése által is. Nem csak hogy kilencz éven át minden fizetés és anyagi haszon nélkül, sőt áldozatokkal szerkesztettük a „Herkules“-t, hanem ezenfelül egész kis szak-könyvtárt irtunk össze szintén minden honorarium nélkül. Így kiadtuk az első magyar könyvet a korcsolyázásról, az első gyűjteményét a tornaoktatásra vonatkozó törvények és rendeleteknek, az első kötetet a velocipedezésről, az első füzetet a vitorlázásról, az első rendszeres művet a tornázásról és a tornakártyákról, valamint az első sport-novella-kötetet. Tehát mindenütt, a sport minden ágában alapvető munkásságot fejtettünk ki. Agitációnkkal kivittük, hogy a versenyek bevitettek az iskolákba s most már országos tornaversenyek és intézeti versenyek rendeztetnek, továbbá az eddigi német rendszerű tornát játékokkal, kirándulásokkal, a korcsolyázás és úszás sportjaival élénkítették. Mind ez eszme, mind e terv a „Herkules“-ből kelt szárnyra s a tudatlanság ép annyit támadott minket miattuk, mint a rossz akarat. Ma azonban régi ellenfeleink versenyeznek velünk a reform-alkotásokban. És ez igen helyes dolog. Mert az eszmének jóságát semmi sem bizonyítja jobban, mint ha minél többen megtámadják, a míg új, s minél többen elcsenik, mikor már diadalra jutott.

A szerkesztőség.

TALLIÁN GYULA.

A tizedik év küszöbén olvasóinkat azzal leptük meg, hogy lapunkat teljesen új betűkkel (francia maedieval) szedettük, melyek kellemesebb teszik az olvasást. Összes rovatainkat megtartjuk s minden számban helyet talál minden testedző sport: az iskolai és egyleti tornázás, vadászat, athletika, lovaglás, korcsolyázás, úszás, csónakázás, velocipédezés, vívás, labdázás, turistaság, lövészet, tüzoltás, amateur-fényképészet stb. A tudósításokon és szakcikkeken kívül gondoskodunk arról is, hogy az irodalom első rangu jeleseitől mulattató dolgozatokat is közöljünk. Ezenkívül érdekes és szép képeket is közlünk. Tisztelettel kérjük az előfizetések megújítását.

A kiadóhivatal.

A „Herkules“ előfizetési ára: Negyedévre 1 frt, félévre 2 frt, egész évre 4 frt. Az előfizetés legcélszerűbben póstaútványon a következő címre küldendő: „Herkules kiadóhivatala, Budapest, József-körút 5.

A tornatanítás iskoláinkban.

Trefort panaszkodott egyszer arról, hogy Magyarországon nem szoktak a levelekre válaszolni, mert paraszt-ország vagyunk. A nagy paedagogusnak és államférfinak e tapasztalatához a mi szerény tapasztalatunk is járult már, mindazáltal elég vakmerőek voltunk egy pár intézetünkhöz ismételen levelet intézni, a melyben a testi nevelésre vonatkozó adatokat kértünk nyilvánosságra hozás céljából. Nem tudjuk, lesz-e kellő eredménye e kérelemnek. De sietünk azon válaszokból, melyek eddig hozzánk érkeztek, a közérdekű adatokat itt közölni.

Nincs torna csarnok. A győri állami főreáliskola igazgatója arról panaszkodik, hogy most teljesen hiányzik a tornacsarnok s erre csak a jövő iskolai évben lesz kilátás, midőn az intézet új épületébe költözik. A tornatanítás is csak akkor válik rendszeressé.

Uszoda az iskolának. Rendkívüli eredmény az, melyet a testi nevelés terén a kegyes tanítórendiek magyaróvári gymnasiuma fölmutathat. Mint Rappensberger Vilmos igazgató ur tudatja velünk, Magyar-Óvár községe a tanuló ifjuság számára saját költségén uszodát rendezett be. A mit tehát lapunk 1884-ben csak mint pium desideriumot állított föl, az Magyar-Óvárót már valósággá vált. Az intézetben egyébként Merényi Kálmán községi elemi-iskolai igazgató-tanító tanítja a tornát s figyelemmel van a tornajátékokra is.

Szünetelő tornatanítás. A zircz-czisterczyi rend pécsi róm. kat. főgymnásiumában, mely Inczedy Dénes bölcs vezetése alatt áll, Hemmerich Károly okl. tornatanár látja el a testi nevelést s mint a megküldött iskolai értesítőből látjuk, az alsó négy osztályban a játékokra is sulyt fektet, ellenben nem láthatni az értesítőből, hogy a felsőbb osztályok testi nevelésében mennyiben érvényesül a Csáky-Berzeviczy-féle reform-éra? Az ottani tornatanításra nagy csapás azonban, hogy a Pécsen föllépő különböző gyermekbetegségek miatt a testgyakorlatok a városi főorvos előterjesztésére s Aidinger polgármester rendeletére 1892. január 2-től április 1-ig szüneteltek, tornaverseny az év végén ezért nem is tartatott, sőt még most is márczius 1-jéig szünetelni fog a tornatanítás. A torna alól 53 növendék volt fölmentve s ezek között 39 papnövendék volt.

Sziget a szárazon. Ez a helyes cím, midőn egy vidéki iskoláról emlékezünk meg, mely a nagy reformmozgalom hullámaintól teljesen el tudta magát eddig szigetelni. A nagykanizsai államilagsegélyezett polgári iskoláról van szó, melyről lapunknak egy lelkes barátja s kiváló paedagogus a következőket írja: Hogyan állunk mi a tornatanítással? Egy szóval kifejezve: „állunk“, úgy mint 20 évvel ezelőtt: állunk és teljességgel nem haladunk, nem veszünk tudomást a reformokról és hiába való minden agitatio a sajtóban, gyűléseken, — mi addig meg nem mozdulunk előre, mig arra nem kényszerítenek. A polgári fiú- és leányiskolában a tornatanítás pusztán a következőket szoritkozik. Van ugyanis egy elegendő tágas és meglehetősen fölszerelt tornatermünk az intézet épületében, s

TURF-DAL.

Ha kanczád, mint a szélvész
A gyepen úgy halad:
Gazdag, hires, dicsért lész —
Vagy négy-öt percz alatt.
Már így van ez, hiába,
Hogy a világ előtt
Több: kanczád könnyű lába,
Mint súlyos agyvelőd.
Az egeket ne vijjad, —
Csak nagy becsvágy hián;
Jobb turfon nyerni díjat,
Mint akadémián.
Soha se bánd a népnek,
Szabadságnak ügyét,
Inkább fejleszd ki épnek
A telivér szügyét.
Lelked ne törd, ne szépitd,
Mert meg nem ért fajod;

Jövőd lovakra építsd
S kevesb lesz búd, bajod.

A ló előnye tenger, —
A bölcsnek ló való;
Mert lová tesz az ember —
S emberré tesz a ló.

S még úgy se vagy te veszve,
Ha rosszul fut lovad,
Mert sok pénzt szedhet össze
Az, a ki jól fogad.

Ha több se vagy barátom,
Csupán boltos-legény,
Nem futtathatsz, belátom,
A Rákos mezején;

De nem baj, — légy te bárki,
Gavallér ifju légy,
A löversenyre járj ki, —
S mások lovára tégy.

S ha több se vág szakodba
A lóból, mint a — bőr,

Pénzed csak üsse dobra
A totalizátor.

S ha pénzed nincs magadnak,
Van rád bizott talán; —
Ticket ezért is adnak
Bookmaker asztalán.

Ha nyer a favoritod
S számodra pénzt arat,
Majd helyrekanyarítod,
Mi ujjadhoz ragadt.

Ha nem nyer, hát bezárnak, —
És ennyi az egész.
Az éveid lejárnak —
S megint versenyre mész.

Divat ugyan a méreg,
Golyó — s más ily halál,
De egy boltos legénynek
Ilyesmi rosszul áll.

Koema Andor

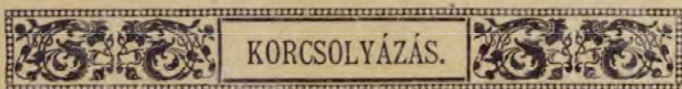

ebben folyik a tornatanítás az érvényben álló miniszteri tantervben előírt heti óraszámában. A tantervben megkívánt gyakorlatok közül azonban csak a szergyakorlatokat tanulhatják, mert szabad térrel a rendgyakorlatok tanítására teljességgel nem rendelkezünk. Tornatanítónk: Pongrácz Adolf okleveles tornász, a ki csupán a tornára van képesítve, s a polgári fiú- és leányiskolán kívül tanít még a helybeli községi elemi fiúiskolában és a róm. kath. főgymnasiumban is. Tornajátékokról nálunk szó sem lehet, nem lévén arra sem alkalmas szabad terünk, sem ilyenek rendezésére vállalkozó buzgó emberünk, a ki lelkesedéssel karolná fel az ügyet, s ambíciót csinálna magának abból, hogy azt a gyerekekkel megkedveltesse. A tornatanításra előírt heti órán kívül nálunk nem lehet beszélni semmi hasznos testgyakorlatról, rendszeresen üzött kirándulásokról, korcsolyázásról, uszásról, mert hát ezeknek műveléseért „nem fizetnek”. Nem tudom hogyan leszünk majd a tavaly elrendelt intézeti tornaversenyekkel is? Valószínűleg eleget teszünk a rendezetnek pro forma s rendezünk az utcái közönségnek egy órai ingyen látványosságot s azzal visszafekszünk indolenciánk puha ágyába, mint a ki a dolgát legjobban végezte.

(E közléseket folytatjuk.)

Az országos tornaversenyek ideje közeledik s nagy munka vár a tornatanárookra. A programm még nem volt ugyan elküldhető, de ez nem hátráltatja az előkészületeket, mert minden az eddigi keretben marad. Van azonban a programnak egy pontja s ez a játékok, melynek érdekessége főként a vidéki tanár uraktól függ. Fölkérjük őket, hogy a vidékükön divatos játékok közül egyet-egyét mutassanak be; előzetesen azonban nagyon tanácsos lenne, ezt a játékot közölni a nyilvánosság útján a többi tanárral, ne hogy ugyanazt a játékot több iskola is bemutassa. E célból szívesen fölajánljuk lapunkat a tornatanár uraknak.

Csáky Albin gróf közoktatásügyi miniszter rendelete a tanulók korcsolyázása érdekében minden irányban megtette hatását. Számos tornaegylet — mint korcsolyázási rovatunkban olvasható — kedvezményes jegyeket bocsátott a diákság rendelkezésére.

Jelmezes jégestély.

Felhívás a „Budapesti korcsolyázó-egylet” tisztelt tagjaihoz.

A „Budapesti korcsolyázó-egylet” igazgatósága részéről, elnökletem alatt, versenyeket valamint jég-ünnepélyeket rendező bizottság küldetett ki.

Ugy intelligenciára, mint számra talán Európában nem létezik oly nagy korcsolya-egylet („jég-család”) mint mi: itt az ideje tehát, hogy a versenyek és a nagyobb-szabású jég-ünnepélyeknek rendezését mi is megkezdjük.

Versenyeket már két éve, hogy rendezünk és azokat a jövőben állandóan meghonosítani és rendszeresíteni akarjuk. A jég-ünnepélyek közül azonban a jelmez-estélyeket — melyek Németország minden jégpályáján, de főleg Bécsben a tagok legnagyobb részvétele mellett évenként a legfényesebb sikerrel folynak le, — eddig nálunk meghonosítani nem tudtuk.

Ily ünnepélyes jégestély sikere kizárólag női tagjaink tömeges részvételétől függ, legyen tehát szabad első

sorban hozzájok és az egylet férfitagjaihoz a következő kéressel fordulnunk.

A jövő év január 15-én (vasárnap) a rendező-bizottság jelmez jégestélyt óhajt rendezni, az ünnepély d. u. 5 órakor kezdődik és esti 9 óráig tart, az ünnepély ideje alatt csakis jelmezben lehet korcsolyázni. Jelmezben csakis egyletünk rendes tagjai, más budapesti vagy vidéki testvéregylet által felvett rendes tag és meghívott vendégek vehetnek részt, kik megjelenésükor, a tagságot, illetőleg a meghívást igazolni tartoznak.

Tájékozással a legcélszerűbb, ha az egymással közelebbi ismeretségben álló családok vagy ismeretségi körök lehetőleg egyforma jelmezeket készíttetnek, hogy egymást könnyebben feltalálhassák és kisebb-nagyobb összetartó csoportokat képezzenek, ami a látványosságot tetemesen emeli.

Bécsben például egyes ismeretségi körök cigányoknak és cigány nőknek öltözködnek, még sátrat, bográcsot is hoznak magukkal és a jégen tanyát ütnék, egy cigánycsaládot képezvén s folyton együtt korcsolyáznak; vagy pór öltözetben akár magyar, német vagy csiszasi lakadalmas násznépet mutatnak be. — Históriai, művészeti, mitologiai és a sportélet széles mezejéről vett festői jelmezek a legszebb csoportot alakíthatják.

Azok, kik rendszeresen együtt szoktak táncolni, (4—8—12 pár) lengyel, orosz, török stb. jelmezekben párosával jelennek meg.

Fiúk nagyobb részt pierrot-knak és clownoknak, vagy kuktáknak öltöznek és köztük rendszeren a legnagyobb és legjobb korcsolyázó a szakács, kit vezérnek választanak és ez vezérli a százával összesereglet kukta hadat, mely valamennyi között a legmulatságosabb látványosság.

Az általános diszfelvonulás után egyletünk néhány kitűnő korcsolyázója — a jelmezes jég-ünnepély alatt — művészi gyakorlatait fogja bemutatni, a jelmezes páros tánczoknak hölgy tagjai az egylettől emléktárgyakat kapnak.

A jégpálya teljes villany-, görög- és bengáliai világításban, zászló- és lampiondiszben fog állani. Hóbarlangok és jéghegyek fognak felállíttatni stb. és egyéb meglepetések lesznek.

Ez röviden a jelmezes jég-ünnepély programja, mely azonban csak az esetben fog megtartatni, ha egyletünk nő-tagjai közül az ünnepélyen való résztevésre legalább 100-an jelentkeznek.

E célból egy-egy aláírási ívet tettünk ki a csarnok főtermében külön a női és külön a férfi tagok részére.

Ujból van szerencsém tehát egyletünk tisztelt hölgyeit és urait felkérni, hogy becses részvételükkel első jégjelmezestélyünknek sikerét biztosítandók, a kített iveken neveiket 1893. január 1-ig bejegyezni sziveskedjenek.

A fényes siker reményében.

Budapest, 1892. karácsony 2-ik ünnepén, tisztelettel

Rohonczy Gida,

a „Budapesti Korcsolyázó Egylet” jég-ünnepélyét rendező bizottság elnöke.

Az ünnepélyt rendező bizottsági tagok névsora: Gr. Andrassy Géza, dr. Baintner Tivadar, Benke Gyula, Bezeredy Gyula, dr. Brüll Ignác, dr. Cserny Lajos, Ehrlich János, Darányi Kálmán, Fenyvessy Ferencz, Flosch Reichersberg Alfréd, Fleischer Elemér, Fényes Miklós, Földváry Tibor, dr. Gadányi Lipót, Jankovich István, Kajlinger Mihály, dr. Küffer Béla, Kresz Géza, Kunost Frigyes, gr. Lónyay Menyhért, dr. Mihályovits Miklós, Münnich Miklós, Münnich Jenő, Nadler Róbert, dr. Pekár Imre, Pirovits Aladár, Porzolt Gyula, gr. Pongrácz Szent-Györgyi Imre, Scerbovszky Szaniszló, Stuller László, Szalay Akos, Zsedényi Béla.

A budapesti korcsolya-csarnokok.

„Korcsolyázó-egylet” nagy csarnoka (a bejárat felől.)
 „Korcsolyázó-egylet” nagy csarnoka (a jég felől.)
 Korcsolyacsarnoka

Az állatkert korcsolyacsarnoka.
 A „Budapesti korcsolyázó-egylet” kis csarnoka.
 Budapesti (budai) torna-egylet” csarnoka.

A budapesti korcsolya-csarnokok képét mutatjuk be olvasóinknak. Bővebb leírásuk ez alkalommal nem szükséges, mert hiszen valamennyit részletesen ismertettük már többször. Csak azt kell kiemelnünk, hogy a „Budapesti korcsolyázó egyesület“, mely népszerűség tekintetében európai hírű, csarnokok dolgában is első helyen áll nemcsak Magyarországon, hanem még a külföldön is.

A nyitrai korcsolyapályát az idén is Gisser Gyula tanár rendezte be.

A szepesváraljai korcsolyázó egyesület megnyitása december 11-ikén volt.

Korcsolyázó miniszter. Bethlen András gróf földmívelési miniszter is úzi a korcsolyázás sportját. Rokonczy Gida tanitgatja őt.

A győri korcsolyázó-egyesület jegén egész decemberben vigélet folyt. A kir. tábla új elnöke Vörösmarty Béla (a nagy költő méltó fia) is látogatja a jégpályát, melynek hölgyvendégei közül fölemlítjük a következőket: Argay Ilus, Csizék nővérek, Höfer Lujza, Jankovits Matild, Mayer Aida, Pfeiffer Margit, Schwikker nővérek, Wolf Juliska, Fabiny Gusztávné, Huszár Béláné, Kijázt Géza, Kolosváry Sándorné, Korn Jánosné, Latinovits Mihályné, Mihálkovich Tivadarné, Nirnsee Ferenczné, Pfeiffer Lászlóné, Schiller Adolfné, Sipos Lászlóné, Spáth Gyuláné, Tassy Pálné, Veöreös Boldizsárné, Wolf Joelné stb. A jégpálya rendezésére, fenntartására állandóan gondos felügyeletet gyakorolnak a jégmesterek, Limbeck Sándor és Szabó István, a kik szükség esetére mindig tartanak készen jó ötleteket, hogy a pálya vendégeinek panaszuk ne legyen, kényelmetlenséget ne érezzenek s a sportot kedvükre gyakorolhassák.

A kassai korcsolyázó-egyesület évi jelentését beküldötte hozzánk az egyesület buzgó titkára. Nagy sajnálkozással látjuk ebből, hogy az egyesület közgyűlésén igen kevesen vettek részt, ellenben örvendetes tény, hogy az egyesület a múlt évben anyagilag gyarapodott. A jelentés igen élesen ítéli el a tagok azon szokását, hogy csak követelésekkel állanak elő s nem áldozatokkal. Ős magyar szokás!

A kisjenő-erdőhegyi korcsolya-egyesület még a múlt hóban tartotta meg alakuló gyűlését rendkívüli érdeklődés mellett. Kralitz dr. korelnök felolvastatta a betervezett alapszabály-tervezetet, mely a gyűlés egyhangú helyeslésével találkozott. Az újabb egyesület előjárásága legnagyobb részt a kaszinó tisztí karából következőleg alakult. Elnök: Tabajdy Sándor jbiró, jegyző: Popovics dr., pénztárnok: Ulrich Ilonka k. a., az uradalmi felügyelő szeretreméltó leánya, ellenőr: Hirsch Béla jegyző, rendező: Ujj János mérnök. A társadalmi életet lendítő egyesület főleg Ujj János mérnök és dr. Kralitz kezdeményezésének és fáradságtalan tevékenységének, valamint Ulrich Antal felügyelő áldozatkészségének köszöni megalakulását.

A szegedi korcsolya-egyesület ideai tisztikara a következőképp alakult meg: Elnök: Salamon Zsigmond, alelnök: dr. Faragó Ödönné. Igazgató: Kovács János. Ügyész: dr. Végman Ferencz. Pénztáros: Weiner Miksa. Ellenőr: Bernáth Kálmánné. Titkár: Zsivora Pál. Az egyesület a tanulóknak kedvezményt biztosít, a mit nem lehet eléggé dicsérni.

Tanulók korcsolyaversenye. A bécsi korcsolyázó egyesület által rendezett tanuló-korcsolya-verseny kitűnően sikerült. A futamokon százharmincegy, 12—17 éves tanuló vett részt s természetes, hogy a nézők száma, mely a fiatal korcsolyázók rokonságából állott, ötször nagyobb volt. Rendkívül örvendetes volna, ha a tanulók számára nálunk is rendeznék ilyen korcsolyaversenyeket, mert kétségkívüli dolog, hogy ez a korcsolyázás egészséges sportjára serkentené a fiatal legénykéket.

A temesvári korcsolya-egyesület nagy buzgalmu elnöke dr. Parlagi Márton jó eleve megített minden intézkedést a pálya használhatóságára s a temesváriak egész decemberben háborítlanul korcsolyázhattak.

Az első kerületi polg. kör jégpályáján mint tavaly, az idén is rendeznek jégünnepélyt, még pedig a hét végén, vagy a jövő hét elején. Az ünnepélyen lesz versenykorcsolyázás, este tüzijáték és tombola. Az egész délután s este katona-zenekar fog játszani.

A csepregi korcsolya-egyesület decz. elején zeneszóval s nagy ünnepséggel nyitotta meg pályáját.

Kőszegen a Krancz-féle jégpályát nov. vége óta használják.

A szombathelyi korcsolyázó-egyesület decz. elején tartotta meg szezon-gyűlését s pár nap mulva rá megnyitották a pályát is.

A nagybecskereki korcsolya-egyesület decz. 9-én nyitotta meg pályáját.

A székesfehérvári korcsolya-egyesület még november utolsó napjaiban megkezdte a téli sport üzését.

A nagybányai korcsolyázó-egyesület, mely Vida Aladár elnöke alatt virágzik, a tanulóknak kedvezményes jegyeket biztosított.

Az aradi korcsolyázó-egyesület közelebb esti jégünnepélyt rendez.

A békes-csabai torna-egyesület jégpályáján az új év nap délutánján korcsolyaversenyt rendez értékes díjakkal.

A csáktornyai korcsolyázó-egyesület az 1892—93-ik évre a tisztújítást következőleg ejtette meg: dr. Krasovecz Ignác elnök, Ujvári Mihály titkár, Peth Jenő pénztárnok, Hirschman Nándor pályagondnok. Választmányi tagok: Benedikt Béla, dr. Fárnek László, Grézló János, Mesterich Aladár, Nagy Elemér, dr. Wolf Béla és Wol-lák Rezső.

Korcsolyázó főherczegnők. Pozsonyból írja levelezőnk: Izabella főherczegnő nagy kedvelője a jég sportnak. Majdnem minden nap megjelenik nagyobb leányával a korcsolyatérre s a legkedélyesebben a közönség közé vegyül. Rendesen Frigyes főherczeg és József Ágost főherczeg kísérik.

Az iskolai korcsolya-pályák. A közoktatásügyi miniszter a múlt esztendőben elrendelte az állami iskolákban a korcsolya-pályák létesítését. Ehhez képest a fővárosi állami tanintézetek udvarában több helyütt jégpálya van, hol a növendékek vigan korcsolyáznak. Az idén a fővárosi polgári és középkereskedelmi iskolák is létesíteni akartak hasonló jégpályákat, de a fővárosi tanács nem engedte meg, azt adván okul, hogy kolerás időben a vizet pazarolni nem szabad.

Tordáról írják: Korcsolya-egyleti közgyűlés volt e hó 4-én dr. Damokos Andor elnöke alatt. A titkártól előadott évi jelentésből örömmel vette tudomásul a közgyűlés, hogy az egyesület úgy anyagi, mint erkölcsi tekintetben jó haladást tesz évről-évre. A tisztviselőknak és választmányának köszönetet mondott a közgyűlés s ujjolag megválasztotta őket, néhány eltávozott helyébe újakat választván, kik el is fogadták, Borbély György titkár kivételével, ki sok elfoglaltságát adván okul, Szarvas Lipót kir. mérnököt ajánlotta titkárnak. A tisztviselőség és választmány következőleg alakult meg: Elnök dr. Damokos Andor, alelnök: Nagy Balázs, titkár: Szarvas Lipót, pénztárnok: Boér Dénes, gazda: Volenszki Gyula; választmányi tagok: dr. Damokos Antalné, Lengyel Kristófné, Sándor Kálmán trvsz. bíró, Pap Domokos, Varga Dénes, Imecs Erzs, Pozsoni Antal, Kósa Sándor, Rácz Albert és Scharl Vilmos. A közgyűlés az iskolás gyerekek díját 1 frtra szállította le.

TÜZOLTÓ-SPORT.

A kis-martoni tűzoltóegyesület január hó 14-én kezd meg a farsangolást és a tűzoltószerek gyarapítása javára fényes bált rendez.

A fehérmegyei tűzoltó-egyesületek főparancsnokai. A kápolnás-nyéki tűzoltó-egyesület vezénylő parancsnoka De m u t h Gyula ur összeállította a fehérmegyei főparancsnokok névjegyzékét, melyet itt közlünk a helység nevekkel együtt: Alcsúth: József főherczeg ő fensége. Acsa: Grill Géza. Felcsúth: Dr. Marsovszky Endre. Adony:

Bauer György. Moha: Kempelen Imre. Baracska: Szabó Döme. Bieske: Tögl János. Bodajk: Br. Miske Kálmán. Bak.-Sárkány: Göde Elemér. Csákbéreny: Udvardy János. Csákvár: Gr. Eszterházy M. Móricz. Czece: Kiss István. Csurgó: Szabó Antal. Csoór: Janky József. Csösz: Sas András. Diósd: Vertál Vilmos. Ettyek: Britveez Lajos. Isztimér: Kempelen Imre. Martonvásár: Ifj. Kreuziger Lőrincz. Láng: Hessky Imre. Igar: (üresedésben), Ignota: Kempelen Imre. Hálóz: Lorberer György. K.-Szt-Péter: Molnár Imre. Kis-Keszi: Takács István. Lovas-Berény: Gr. Cziráky Béla. Moór. Br. Trautenberg Frigyes. Magyar-Almás: Ujlaky Kálmán. N.-Derkata: Vashegyi János. Nádas-Ladány: Fleischer Gyula. K.-Nyék: Meszlény Pál (Velenceze). Pátka: Tallián Vilmos. Pázmánd: Szondy János. Pákozdi: Dujeisz Sándor. Sárosd: Gr. Eszterházy Andor. Rác-Almás: Kiss Mihály. Rác-Keresztur: Kácsy Major Gyula. Szabad-Battyán: Kokály József. Sár-Keresztur: Bodry János. Tác: Ifj. Valper József. Tárnok: Lanturner Ignác. Tordas: Puskás János. Vaál: Bozka József. Vajta: Gróf Zichy Aladár. Velenceze: Meszlény Benedek. Veleg: Bödecs Sándor. Vereb: Végh István. Zsámoly: Báró Jenő.

A zalaegerszegi tüzoltó-egyesület decz. 4-én tartott választmányi ülésén elhatározta, hogy tekintettel arra, miszerint a vármegyei tüzrendészeti szabályrendelet módosítása küszöbön van, kénytelen megkeresni a vármegye alispánját az iránt, szíveskedjek intézkedni, hogy a vármegyei tüzrendészeti szabályrendelet hatálya mind addig, míg a város külön tüzrendészeti szabályrendeletet nem alkot, Zalaegerszeg területére is kiterjesztessék.

A győri önk. tüzoltó-egyesület működés közben munkaképtelenné válható tagjai segélyezésére rendelt alaptőke gyarapítására december 31-én Szilveszter-estélyt rendez. Hauzer György főparancsnok, Dorner Antal alparancsnok s Heckenast Kálmán gyűjtötték össze a tombola-tárgyakat.

A nagy-kanizsai önk. tüzoltó-egyesület új őrtanyája a városi hatóság lelkes ügybuzgalma folytán a városi közkórház előtti téren, a mászó torony kivételével, elkészült.

A jabloncziai önk. tüzoltó-egyesület táncmulatsága a mult hóban nem csak szépen sikerült, hanem még hasznot is hajtott az együletnek.

LÓ-SPORT.

A tavaszi lóversenyek programját a magyar lovaregylet már összeállította. A legérdekesebb futam a gróf Károlyi Gyula-emlékverseny lesz, mely május 16-án kerül döntés alá. A 20 ezer forintos díjért 75 legjobb kétévesünk van nevezve 950 méter távolságra.

VADÁSZAT.

Vadászok arcképcsarnoka.

TALLIÁN GYULA,
(Somogy-megye alispánja.)

Somogyvármegye egyik legkitünőbb lövőjével nyitjuk meg a vadászok arcképcsarnokát. Tallián Gyula Somogy-megye alispánja nem csak a közigazgatásban jeles, hanem a vadászatban is. Tallián Bükkösdön, Somogy-megyében

1848 évi febr. 10-én született. A gymnasiumot Pécsen és Székesfehérvárott, a jogi tanfolyamot pedig Pozsonyban végezte. A megye közigazgatása terén megfutott pályáját mint tiszteletbeli aljegyző kezdte meg. 1870-ben, május 30-ikán Somogy vármegye akkori főispánja, gróf Jankovich László kinevezte a vármegye tb. aljegyzőjévé, az akkori, még fenn álló megyei törvényszékhez.

A vármegye köztörvényhatósága még abban az évben megválasztotta a megyei törvényszékhez, rendes aljegyzőjévé.

Mint törvényszéki aljegyző szerezte meg 1871. év október 23-án a közügyvédi, október 30-ikán pedig a váltó ügyvédi oklevelet.

1872-ben a közigazgatásnak a törvénykezéstől történt elválasztása alkalmával megválasztották a n. atádi járás főszolgabírájává.

Ezt a hivatalt 18 évig viselte. A vármegye bokros érdemei jutalmazásaképpen 1880. december 16-án egyhangulag választotta meg a megüresedett alispáni szék betöltésére.

Mese a vadász-tanyán.

Irta:

Endrődy Sándor.

Ragyogó, hév juniusi nap volt. Már kora reggeltől hasztalan vadásztam a nádas mentében. Nem rebent fel vadrucza, de még csak egy hitvány szárcsa sem mutatkozott. Lomha gémek eveztek át olykor a kék levegőn, meg néha hosszú, fehér szárnyú sirályok czikkáztak el fölöttem.

A Balatont könnyű déli szél bodrozta.

A messzefutó nádas vörhenyes kalásza hullámokként látszottak tovaomolni s szalagos, egymást riszáló leveleik oly sajátságos zúgást, zizegést vittek végbe, hogy (mintha valamely egyhangú s mégis bájos dal zsongott volna körülöttem) álmodozva bolyongtam mind tovább előre, keresztül a kaszáló szikkadt gyepszőnyegén, erős menta-illat, zummogó bogarak s égő napszálak között.

Kutyám fáradt volt s okos s zemeit föl-fölvetette rám, mintha azt akarta volna mondani, hogy jó lesz már valahol megpihenni. Csak türelem, Brezil! Előre!

Eközben egy nádas-szakadékhoz értem, hol a víz — körülbelül száz ölnyi hosszúságban — minden akadály nélkül kiverődött a partokig. A két oldalra váló nádas, mint két sötétzöld szárnyfal, keretbe vonta a szembe ütköző zalai tájképet: Badacsony szép alakulását bazalt ormát, lejtőinek gyönyörűen szaladó vonalát, jobbról a kis-eörsi dombok igézően kedves részletét s regés, festői romjaival Szigligetet. E kép előtt sugaras tükörként rengett a víz s az apró, sima hullámok susogva csabdosták a kavicsos, magányos partok peremét.

A tisztás, hol ez a kedves kép tárult fel előttem, halásztanya volt s egyuttal a közeli falu vászonfehérítő helye is, de most nem találtam ott senkit, csak Márton gazdát, aki éppen hálótteregetessel vesződött.

— Jó napot gazd'uram! — kiáltottam neki már messziről.

— Fogadj Isten! — válaszolt s megemeltette a kalapját.

— Hogy' fizet a halászat?

— Mióta törvényt szabtak rá: sehogy. Télen még csak megjárja, akkor van a hálnak egy kis huzatja; nyáron vesződés. Alig akad egy-két sügér. Még a rák is kipusztult.

— Hát a faluban mi hir van odafenn? Csapodárkodik-e még Fodor Évi?

Márton gazda nem állta meg e kérdést mosoly nélkül.

— Éppen olyan, mint azelőtt. Babonázó, szívtelen teremtés, de nem is lesz jó vége. Ha Csikós Jancsiból is bolondot akar csinálni: tudom Isten, az leszámol vele.

— Hát Jancsi is belebolondult?

— Veszettebbül, mint kéne. Nem is valami régen, csak a minapi búcsún. Ugy történt, hogy tánczközben egyszer csak megmozdult a Jancsi szíve. Magához szorította Évit s azt súgta a fülébe: „Te kellesz nekem, soha senki más. Légy a feleségem!” Fodor Évi erre azt mondta: „Majd meggondolom magamat szívem Jancsi, de nekem selyem viganó, drága rokolya, bársony fejkötő, meg rýmás csizma kell. Gyöngyéletek akrok élni az urammal.” Azt mondja erre Jancsi: „Ha velem nem élsz gyöngyéletek, akkor senkivel. Selyemre, bársonyra majd keres a két kezem. Arany házban lakatlak, aranyos mezőn járatlak, rózsákból vetem meg a nyoszolyád, — csak a szíved legyen az enyém.” Sokszor bolondos beszédje van ám annak a Jancsinak; az ember megsajnálja érte. Hanem Évinek tetszett a sok aranyos ígért; ezekből tisztára kilátszott, hogy Jancsi bolondabb a többi bolondnál. Azóta nem is igen lehet azzal a gyerekekkel beszélni.

— Hát Évi?

— Hitegeti, csalogatja; játszik vele, mint a többivel. „De nem addig van a'!” gondolta Jancsi s a mult vasárnap beállított Fodorékhoz s újra megkérdezte a leányt, hogy hát mire határozta el magát? „Semire!” szölt a lány. „Ne haragits meg Évi — tört ki Jancsiból az indulat — mert olyat teszek, hogy megemlegeted!” „No azt már szeretném látni!” kaczagott fel Évi. „Hát ha szeretnéd látni, majd meglátod. Az Isten legyen irgalmas hozzád!” Nem szölt többet, hanem akik látták, azt mondják, úgy jött ki Fodoréktól, mint a kész veszedelem. Azóta be sem nézett a faluba. Ott legelteti csikait, ott, a róna szélén s Isten tudja, mit forgat az alatt a fejében?

(Vége következik.)

Vadászatok. Gróf Andrassy Tivadar e hó 31-én nagy vadászatot rendez zempléni erdőségeiben. — Sikeres vadászat volt a napokban gróf Almássy Kálmán szolnokmegyei birtokán. Részt vettek benne br. Wesselényi Miklós és Ferencz, gr. Bolza József, Náway Kálmán, Kövér János, gróf Almássy Imre stb. Pusztá-Tenyőn 345, Pusztá-Szt. Tamáson pedig 683 vadat ejtettek el. — Lónyay Gábor nagy-lónyai birtokán és gróf Bombelles bodrogközi vadászterületén szintén a napokban tartottak vadászatokat, melyeken a környékbeli uraságok nagy számmal vettek részt. Amott 140, emitt 571 vad esett áldozatul, leginkább nyulak.

Gróf Bathány Zsigmond hajtóvadászatot rendezett a m. héten a korongi vadászterületen. Összesen 247 nyul volt az eredmény. A vadászon résztvettek a szíves házigazdán kívül Br. Pável Rammingen Albert, Polák Pongrácz, Saáry József, Horváth György, Sinkovich Kálmán, Faschinger Győző, Bölcs Béla, Metzker Mátyás, Leitner József és Pitz Henrik urak.

Medvevadászat. Kállay Albert szegedi főispán, Vojnics Máté országgyűlési képviselő és Weiner Miksa kamarai alelnök a legközelebb Szatmármegyében medvevadászatokon vettek részt.

A szegedi Nimród vadásztársulat decz. hó folyamán sok vadászatot rendezett s több igen jól sikerült is.

Az aradi vadásztársaság számos tagja vadászott decz. elején a családi nagyerdőben. A Schwáb Sándor kincstári főerdész által rendezett vadászat sikerét az elesett 34 nyul, 8 füzán, 4 őz és 1 rókából álló eredmény igazolja. Részt vettek a vadászaton Kallivoda tábornok, Ranay és Ditrich kapitányok, Nachtnébel Ödön, Szontag Gyula, Kövér Lajos, Kabdebó Ferencz, Schauer Ádám, Krón Kálmán stb.

Vadászatok Székudvaron. Wenckheim Frigyes gr. székudvari birtokán decz. 15-én és következő napjain nagy vadászatokat rendeztek.

CSÓNAKÁZÁS.

A budapesti regattisták nagy része a tornázást és koresolyázást üzi s megoszlanak a különböző egyletek, vívőtermek és koresolya-pályák között. A „Neptun” tagjai közül többen a budapesti tornacлубba járnak, a „nemzetiek” a budai és a nemzeti tornaegyletekbe, a „Hunnisták” pedig Endrédy Márton vívőtermébe.

ATHLETIKA.

A Magyar athlétikai club helyiségeiben élénk élet folyik, bár a tagok nagy része a koresolyapályákon is el van foglalva. Az athléta-bál bizottsága serényen dolgozik s remélhetőleg anyagi haszna is lesz belőle a clubnak.

A körmendi athlétikai club nagy gonddal rendezte be jégpályáját. A jégpályajegyek kiadását dr. Hering Miklós szertáros végezi.

Nők verseny-gyaloglása. A minap szokatlan verseny folyt le Bécs közelében: 57 munkásnő és leány verseny-gyaloglást rendezett Breitenseeből Tullnerbachba, a mi jó két óra járás. Az indításnál azonban, a nagy hideg miatt, csak 38-an jelentek meg. Minthogy több fiatal ember ajánkozott kíséruül, a versenybizottság elnöke kijelentette, hogy nincs ellene kifogása, csak karonfogva nem mehetnek a versenyzőkkel, mert ez sértené a magányosan járókat. Pénzdíjak helyett kelmék és ruhaneműek voltak kitűzve, összesen 40 frt értékben. A célhoz 24-en érkeztek, a többiek vagy a nagy hideg miatt hagyták félbe a gyaloglást, vagy pedig disqualifikáltattak, mert karonfogva jártak kíséruikkal, vagy koronkint szaladtak. Az első díjat Erner Kati asszony kapta, ki a 10 kilométer távolságot 1 óra 40 perc és 3 másodperc alatt járta be; a második díjat Bauer Jozefin (1 óra 42 perc 12 másodperc), a harmadikat Dimant Emma (1 óra 45 perc 10 másodperc.)

Sport-anekdóták.

Vadászaton.

Koczavadász: Jó állapot ez a kutya, erdész ur?
Erdész: Derék egy eb! Ha valakit reggel megharap, délután kondolenz-visittel tiszteli meg az áldozatát.

Gyanu.

Olvasta, hogy egy angol milliomos az északi jegestengerre ment medvevadászatra? Hja, így hajtja az anglusokat a spleen?
— A spleen? Hátha annak az angolnak anyósa van?

Mire jó a lóverseny?

— Hallotta szomszédné, el akarják törülni a kis lutrit?
— No lám? Majd vénségünkre lóversenyekre kell járnunk.

A „Sonntagsreiter“.

Egy „Sonntagsreiter” a Nemzeti lovardába megy lovat kikölcsonözni.
— Szabad kérnem, uram, a kölcsön-díjat előre kifizetni.
— Mit gondol felőlem? Csak nem azt, hogy a lova nélkül jövök vissza?
— Azt nem gondolom; csupán azt, hogy a ló jön vissza uraságod nélkül.

LÖVÉSZET.

A lövészet és az iskolák.

Az ország lövész-egyesületei tulajdonképeni működésüket a télen mindig fölfüggesztik s a lövőházakat becsukják. A tagok egy része vadászik ugyan, de az egyleti működés szünetel.

Ezt az időt talán föl lehetne használni arra, hogy azt az eszmét, melyet külföldön már diadalra juttattak s melyet nálunk a „Herkules“ fölvetett, keresztülvíggyük lövészegyesületeinkben.

Ez az eszme az, hogy a lövőházakat nyissuk meg az érettebb tanuló ifjuság előtt s az iskolák felső osztályaiba vigyük be a czéllövést.

Ez az eszme teljesen beleillik a most megindult tornareformba s első sorban is a lövészegyesületeknek kötelességük gyűlést tartani e tárgyban s a lövészet illetően terjesztése érdekében megtenni a szükséges intézkedéseket.

A véderőnek rendkívüli emelésére szolgálva ez a reform, ha keresztülvitelnék. S a keresztülvitel ép úgy használna a tanuló ifjuságnak, mint a lövészegyesületeknek, a melyek ily hazafias szolgálataik után joggal várhatnák a hatóságok támogatását is.

Perczel Kornél.

A kupaki lövészek.

Szomorujáték prózában.

Irta: Akrobata,

Müller Dániel uramat a kupaki lövész-egyesület megválasztotta fölvésztévé. Ez annyit jelentett, hogy ha Müller Dániel uram tisztában van a lövészi tisztességgel, akkor hét országra szóló dáridót csap.

Óriási plakátok hirdették a nagy napot, melyen »dijlövészettel egybekapcsolt diszlövészeti ünnepély« fog tartatni a kupaki első polgári lövölde helyiségeiben.

A mi a lövölde helyiségeit illeti, az ott állott a szőlők közt: egy csürhöz hasonló deszkabódé, melyen nagy trikolor lengett és hírül adta a nagy világnak, hogy a kupaki lövészek lőnek. Igaz, hogy néha véletlenül belepuskáztak az arra kújtorgó szőlőcsőszbe, de hát minek olyan ügyetlen a csősz, hogy beleütközik a golyóbisokba.

Természetes, hogy a nagy diszlövész ünnepélyt disz bankett követte az új fölvész tiszteletére.

A nagy ünnepélyre eltolongtak a kíváncsiak százai. Érdekes volt az nagyon. Müller Dániel »meghatottságtól remegő hangon mondott köszönetet« a kitüntetésért, »melyet meg nem érdemelt« s a »gyönyörű ajándékért, melyre hasonlóan nem volt érdemes.« Mikor »lendületes« szavakkal méltatta volna a lövészet czélját, »magasztos miszsióit«, az új fegyverrel bevezette a diszlövész ünnepélyt.

Hogy ez nem sikerült, annak oka nem Müller uram volt, a fölvő, hanem a puska. Ez a gyalázatos jószág egy boszniai elötöltő szerkezetű ódon ócskaság volt, amely nem kerülvén sokba és szépen ki lévén cifrázva ezüstös szegekkel, ajándéktárgynak szerfelett alkalmas vala.

Mondom, a puska szerkezete igen fortélyos és ravasz volt, mert elsütni nem lehetett, a lövész polgártársak meg se próbálták mert aztán nem tudták volna kitisztítani. Müller uram megnyomta a ravaszt; az nem szuperált. A nézőségeen kínos nyughatatlanság vett erőt. Lenyomja a jó Müller uram másodsor is, de a puska csak nem akart löni. A publikum idegei a legfeszültebben fel voltak csigázva. Néhányan elővették zsebkendőjüket és a szájukhoz szorították. Aztán a csendes

derültség moraja hangzott. Nagyon elrestelte magát jámbor Müller Dániel uram. Vörös lett mint a pipacs. Ő, a kit fölvész-mesterré avatott a közbizalom, ezen fontos állásának legelső ténykedésében fiaskót valljon, kinek kezében puska nem mondott csütörtököt? Nem, soha! Megdurálta magát és felhuzta a ravaszt, aztán a serpenyőbe új kapszlit tett, mindjárt kettőt. Aztán elsüti a fegyvert, mielőtt két másodperczig czélezott. Abban a pillanatban egy akkora durranás hangzott, mint »egy kőlyök mozsár ágyu hangja, de hallatszott egy hatalmas ordítás is. Ugyanis a gyalázatos puskacsövet úgy vetette szét a puskapor, hogy annak egy darabja Czitterbarth Tamás takács-mestert, a kupaki lövészek disz allövészét, a képes fele tájékan oly erővel súrolta, hogy a bőrt is magával vitte. Müller Dániel uramnak pedig a puskaegy 4 első fogát ütötte ki, de ő mint fölvész-mester, méltóságán alulinak tartotta fájdalomnak ordítás által kifejezést adni. Az orczája mindazonáltal megdagadt, mint egy czipó.

A gyülekezet vész-ordításban tört ki Egyesek azon alávaló váddal illették a puskavásárló lövész polgártársakat, hogy ócska holmit vettek potom áron, a fölvő-legen pedig barátságosan megosztottak. Ezen aztán annyira összekülömböztek, hogy egyesek ököllal ütögették egymást, később pedig puskatussal hadakoztak a kupaki disz lövészek.

A harcznak a fölvész azon kifejezése vetett véget, hogy a fölvészszégről lemond. Ezt taglejtéssel adta tudtára a körülállókna, mert négy első foga hiányában beszélni nem tudott.

A lövészegyesület feloszlott s mint a »Kupaki Kürt« legutóbbi számában olvastam »Előre hadfiak« czimű veterán egyesületté alakult át, amivel is minden tag egyszerre generálissá avanszírozott.

Igen, ők jogosan nevezhetik magukat veteránoknak az ádáz harcz után!

VELOCIPÉDEZÉS.

A Hunnia magyar bicycle club a mult napokban tartotta II-ik rendes közgyűlését, a melyen elnökké dr. Hudomel József gyakorló orvos és fővárosi bizottsági tag lett egyhangulag megválasztva.

Egy velocipedista regénye.

Irta: J. Virág Béla.

Elfenbein Adolf elefántcsont kereskedő izgatottan járt fel s alá Ferencz-József-rakparton lévő üzleti házának első emeleti irodájában. A smyrnai szőnyeg nyikorgott a lábai alatt és a megnyomott telefoncsengő csilingelése felverte a ház nyugalmát. A csigalépcsőn egy fiatal ember rohant fel, hogy a nagy kereskedő parancsára álljon.

- Hogy hívják önt?
- Kerekes György vagyok uram!
- Micsoda ön nálam?

— Elefántsonthan utazó ügynök 60 frt havi fizetéssel és uti átalánnyal.

— Van önnek bátorsága?

— Kell, hogy legyen uram, mert takarékoságból kerékpáron szoktam utazni.

— Fiatal ember, ön megalapíthatja szerencsését üljön le és figyeljen reám.

A nagy kereskedő eléje tette szivartárczáját és Kerekes György — életében először — rágyújtott egy olyan szivarra melynek vastag vége is vékony.

„Dragaderos“*) szivar volt.

Kerekes György kedélyesen szívta a szivart és felszálló füstjéből fellegrákokat építgetett.

Elfenbein Adolf nagykereskedő egy piros bőrtokból elővett egy táviratot és eléje tette:

Elfenbein cégnek

Budapesten

A min-csin négerék fejedelme Csin-Min új szerződést akar kötni egy angol bankkal az elefántsonthoz szállítására vonatkozólag és a velünk kötött szerződést teljesen mellözi. Üzletünk a bukás szélén áll, csak gyors intézkedés segíthet

A zanzibári ügynökség.

— Lásza fiatal barátom, ezen a bajon ön van hivatalva segíteni. Levélbe zárt fontos utasításokkal ön rögtön utra kel Csin-min fejedelemhez, akár hajón akár vasuton, akár loháton, akár bicyclin; szabadon választhat.

— Bicyclin fogok utazni.

— Mondám, hogy öné a választás. Minél előbb érkezik ön meg, annál biztosabb a siker. Öntől függ az üzlet jövő sorsa, csakis ön mentheti meg a céget. Siessen!

Kerekes György menni akart

— Várjon még! Ha jól végez, úgy „csendes társnak“ teszem meg üzletemben és hálából önnek adom Regina leányomat.

Ez volt Kerekes György vágyainak netovábbja.

Az utra megkínálta egy „szagázot“ szivarral és övére kötött egy bőrvet melyben ezer tunbuktói arany volt. Másodemeleti lakásáról lehívatta Regina leányát, ki egy forró bucsucsókot nyomott a merész ifju homlokára.

— Isten önnel! monda Elfenbein Adolf nagykereskedő — Zanzibárból táviratozzon!

Kerekes György emelt fővel lépegetett le a csiga lépcsőn. Tüszőjében csilingeltek az aranyak, szívében kinyíltak a szerelem rózsái, kezébe pedig Budapest egyik legnagyobb cégének jövője volt letéve.

Egy óra mulva már Soroksáron is tul járt.

II.

Távolról látszottak már Nándor-fehérvár tornyai és néhány perc mulva a Duna partjához ért. Széjjelnézett.

Sehol senki! sehol egy csolnak, mely őt kerekéstől a tulpartra szállította volna. Kétségbe esetten tördelte kezeit. Végig nézett a Dunán. A víz folyása lassu, szélessége alig négy másodpercnyi ut.

Hirtelen elhatározta magát és egy óriási spurttal neki vágatott a Dunának. Belgrád bástyáiról ijedve nétek ezt a szerb miniszterek.

És ime — Kerekes György jól számított, hosszú lélegzetet vett és eltűnt a habokban. A fölötte összecsapó víztömeg mindég sötétebb lett, de ő azért nyitott szemekkel hajtotta kerekét végső erőfeszítéssel a folyam szilárd és sima fenekén. A meder emelkedett a víztö-

meg tisztelt és hat másodpercnyi ut után kibukkant a szerb parton. A két másodpercnyi késedelmet a víz ellentállása okozta.

Kerekes György tiszteletére Belgrád várfokáról egy ágyulövés dördült.

III.

A Balkán hegyei között nehezen ment az ut. Meredek kapaszkodókra izzadva kellett felhajtania. Végképen el volt csigázva már.

Alkalmas nyugóhelyet keresve szét nézett a tájon s ime távol a láthatáron szürkölő levegőjében feltűnt egy fekete pont.

Egy felsőbb légáram óriási setétséggel hozta azt közelébb. Az esti szürkület daczára felismerte a Szekrényessy-Vermes féle kormányozható léghajót, csaknem leütötte kerekéről a horgonykötél, melyről azonban a vasmacska leszakadt.

A másik pillanatban már fogta a kötelet és mint a szélvész hajtott fel a hegyre, felvonszolta őt a száguldó léghajó. Szerencsésen fel is érkezett a hegyre, eleresztette a léghajó kötelét, lábait felrakta a kormányrudra, rágyújtott az utra kapott Szagáros szivarra és még az éj beálta előtt elérte a Márvány tengert.

A Balkán hegység lejtőjén gyorsabban haladt mint a léghajó és Higydekinek macedon falunál el is hagyta azt végképen.

IV.

Hoszfülű tengerparti török faluban tolongott a nép és Kerekes György épen azon pillanatban érkezett oda, midőn egy kötélánczos nagy hangon felhívta a közönséget, hogy jelöljön ki valakit, a kit ő, t. i. a kötélánczos átvisz behunyt szemmel, a Bosporus egyik partjától a másikhoz feszített kötelén.

Kerekes György rögtön válalkozott azon feltétel mellett, ha a gépét is átviszi.

A kötélánczos arra is ráállott, és Hoszfülű lakosságának egetverő örömrivalgása között léptek a kötéltre. Fele uton kifáradt a komédiás a kettős teher alatt, és mindkettőjük élete veszélyben forgott.

— Dobja le a gépét! — kiáltá a kétségbe esett kötélánczos.

Alattuk épen egy angol gőzös haladt és kapitánya figyelemmel kísérte a légi utasok veszedelmét. Rövid parancs után egy óriási lepedőt dobtak a tengerre, melynek négy végéhez kötél volt erősítve.

A ledobott gép a lepedőre zuhant és a hajó legénysége a földéltre vonszolta azt, mint a hallal telt halót.

Kerekes fellelegzett és a komédiás könnyebbülten folytatta utját.

Mire elérték a tulsó partot, már a gép is ott várta őt, a hajókapitány szívélyes üdvözlétével.

Kerekes György megvető pillantást vetett a komédiásra és tovahajtott Kis-Azsia tinta-porzós földjén.

V.

A szentföld legendái áhitatba ringatták lelkét és eltévesztette az utat. Tétovázásai közben elérte a „Holt tenger“-t és csak akkor vette észre, hogy annak tulsó oldalán van, pedig az ő utja az innensőn vitt volna.

Leszálott a gépéről és lábvizet akart venni. A víz oly sűrű volt a felolvadott sőtől, hogy alig volt képes lábait beáztatni.

Hatalmas gondolat érlelődött meg agyában. Felszállott gépére, istennek ajánlotta lelkét és nekihajtott a tónak. És helyes ösztöne itt sem hagyta őt cserben. Mire

*) drága, de rossz.

a kerék egy helyen süllyedni kezdett, már ő tul volt rajta és repült végig a tenger sima tükre — mint a madár, vagy — hogy jobb hasonlatot mondjak — mint a jégpályán.

A tudósok számításait, hogy emberi test a „Holt tenger”-ben el nem süllyedhet; fényesen igazolta Kerekes György.

Egy órai ut után elérte az innenső partot és buzgó imát rebegett az olajfák hegyén kinszenvedett megváltóhoz. Kerekes György katolikus volt és ez lón veszedelme. Az arab sivatag szélén megpihent egy zsemlye-pálma tövében és önfeledten hamzsolta az égett zsemlyéket. Valaki a vállára tette kezét, mire ő hátra tekintett. Állig felfegyverzett lovas arabok vették őt körül és vezetőjük első kérdése az volt: Gyaur vagy e?

Nem lehetett eltagadni és Kerekes György inkább be vallotta.

— Meg kell halnod! — mondá sötéten a főnök s a többiek készültek az ítélet végrehajtásához. Ekkor meglátták a veloczipédet és kíváncsian állották azt körül.

A foglyot felültették rá és az megmutatta annak kezelését. Csak a főnök rázta hitetlenül fejét.

— Látod gyaur azt a pálmát ott a sivatag tulsó szélén?

— Látom.

— Ha te e kereken ülve elébb érsz oda, mint én lóháton, ugy kegyelmet adok.

Kerekes György sietett felülni gépére és megkezdődött az élet- halál verseny; a többiek felmászta a pálmára és onnan nézték a verseny lefolyását.

Az aszfalttá száradt pusztán gyorsabban haladt a bicycle, mint a ló s egy szivélyes „Salem alejkum”-mal elspurtvet Kerekes György az arab elől és eltűnt a páлма liget sűrűjében, hol pajkos majmok datolyákat dobáltak le rá.

A páлма ligeten túl egy vörös csik látszott a láthatáron. Kerekes György könnyebbülten sohajtott fel. Az a vörös csik — a vöröstenger volt már és déli sarkán fehérlett Aden szikla vára.

VI.

Afrika!... Kerekes György meghatottan csókolta meg az első kaktust és versenyt repült a kanári madarakkal.

E tavakon tul feküdt a min-csinek országa és nem volt előtte több akadály mint a Nilus.

Abessziniában még mindég gyászolták János királyt és az utak fekete posztóval voltak bevonva országszerte. A posztón fogyott az ut, mint a talián elé tett makaroni.

A völgyben mint egy fehér szalag látszott távol a kanyargó Nilus. A nap függélyesen tűzött a földre, a strúc tojások megsültek a homokban, és Kerekes György fáradhatlanul taposott tovább.

A fehérszallag mindég közelebb kanyarodott és egy dombra érve feltárult előtte a Nil völgy egész panorámája.

A természet nagyszerűségétől megittasodott. A folyam tükre nyugodt volt mintha ezer meg ezer gyöngy-kagylóból lett volna összerakva és sehol se látta azokat a hirhedté lett krokodilusokat.

Kerekes György kételkedett Stanley szavaiban, de csakhamar szörnyű valóra ébredt.

A Nilus tükre el volt lepve krokodilusok által és egymáshoz torlódott hátaik látszottak ezer meg ezer gyöngy-kagylónak.

Kerekes György meg nem ijedt — de meg volt lepve.

A merész eszme, mely ez eleven hid látára agyában megfogant, tetté érlelődött. A nap hevétől elkábulva

a természet nagyszerűségétől megittasodva, kivihetőnek tetszett előtte e merész dolog.

A krokodilusok szemei levoltak csukva; szundikáltak.

Kerekes György megindította gépét és tőle telhető sebességgel szárguldott le a hegyről a szundikáló hullók hátán végig a tulsó partra.

És azzal elkezdődött az órult hajsza.

Az álmodozásukban megzavart állatok vadul rohantak a tova iramló után és szakadatlanul a sarkában voltak Egy félnapon át tartott a szörnyű küzdelem és a fenevadak még mindég győztek.

A déli vidékekeu hirtelenül beállott éjszakában egy sor láng fénylett a távolban. Végső megfeszítéssel igyekezett elérni a tüzeket.

Óriási máglyák égtek egy sorban; fogyó lélegzettel szárguldott át köztük Kerekes. A krokodilusok visszariadtak a tüztől és vissza czammogtak a folyóba.

Kerekes György megvolt mentve.

VII.

Min-csin ország örömárban uszott. Csinmin király öntudatlanul hevert emberhajból font nyugágyán és lábainál egy törött tükör állott. Min-csin felfogás szerint, ha nincs király, nincsen törvény sem és mindenki igyekezet felhasználni a ritka alkalmat. Hasított körmű dervisek álltak körül Csinmin fekhelyét és fejüket törték állapota felett.

Az angol ügynök, ki az új szerződést megkötni volt kiküldve, egy kis hordóban átlátszó folyadékot hozott magával, mely meggyujtva kékes lánggal égett és ha ivott belőle valaki, ugy rózsaszinben látta a világot. Csin-Min részeg volt. A dervisek sűrűn kóstolgatták a veszedelmes folyadékot, végre ők is lefeküdtek a király mellé — ők is berugtak.

A nép örömében diadaltüzeket gyujtott és azok mentették meg Kerekes Györgyöt. Midőn berobogott kerekén, a nép leborult előtte és a fejedelem gunyhójához vezették őt.

Kerekes György belépett és a bódító italból egy kokuszdió kupiczával felhajtott ő is és tisztában volt a helyzettel.

Csin-min fejedelem óriási katzen-jammerrel ébredt fel és nyársra akarta huzatni az angol ügynököt.

Kerekes György közbelépett, megmentette az ügynök életét és biztosította a régi szerződést. Csin-min fejedelem azonban újból megszomjazott és a hordócskára tekintvén kérdezé:

— Hát az áldomást mivel isszuk meg?

— Felség! két hordó valódi trencséni borovicskát küldök!

— Hát embermutató lapot küldesz-e?

— Egy olyan óriási tükört küldök, minőt felséged is látott a budapesti kávéházakban, mikor az állatkertben mutogatta magát.

— Jól van rabszolgám. Elmehetsz uradhoz és mond meg neki, hogy ezentul is csak ő kap tőlem elefántesontot, de küldjétek mielőbb az áldomást. Utravalóul pedig itt van az angol tárczája.

A tárczában ezer font sterling és egy meghatalmazás volt, hogy az adeni öbölben horgonyzó hajó annak felmutatása után a felmutató parancsára álljon. Struczon ülő testőrgárda kísérte Kerekes Györgyöt a tengerig, hol rögtön a hajóra ült.

VIII.

Elfenbein Adolf megelégedetten dörzsölte kezeit és ruganyos léptekkel jár fel s alá Ferencz-József-rakparton levő üzleti házának első emeleti irodájában. Regina

elmélázva ült egy karosszékben és hanyagul tartotta kezében Kerekes György Adenben feladott sürgönyét.

— Ne busulj leányom, e napokban megérkezik.
— Már alig várom őt, édes atyám.

A csiga lépcsőn sietve jött fel egy férfi. Mindketten kíváncsian tekintettek feléje és Elfenbein Adolf hideg udvariassággal hajtotta meg magát.

Az idegen elhajtotta kalapját oda rohant Reginához megölelte és megcsókolta.

Elfenbein Adolf reszketett dühében és Reginát az ájulás környékezte.

— Kicsoda ön uram?

— Én Kerekes György vagyok.

Nem ismerték meg, mert az uton koromfeketére sütötte arcát a nap.

Mindhárman egymás nyakába borultak s Regina és György egy hét múlva már egy veloczipéden ültek.

Tiszta vér az egészség!

Titkos betegségek, sörör, kiütések, halványság, általános lankadság, gyöngeség eltűnnek, egészséges vér mellett. Biztosítjuk a gyökeres eredményt, a mi módszerünk használata mellett.

Tudakozódásoknál válaszbélyegek melléklendők.

„Office Sanitas“ Paris

30 Fauborg Montmartre.

Epilepsia (nehézkór)

visszaesés nélkül gyógyítható.

A tudomány eme csodás sikere ezer és ezer alkalommal bebizonyult.

Bővebb értesítést ad a kellő levélpostabélyeg beküldése mellett,

„Office Sanitas“ Paris

30. Fauborg Montmartre.

Sportkedvelők figyelmébe!

Kirchknopf és Ádám cég,

Budapest, IV. ker., Ferenciek-tere 9. szám,

állandóan dús raktárt tart: Lawn-tennis ingekből (turista-ing) Torna-ing, csikos és egyszínű, valamint kurta és hosszú ujjakkal. Férfi-övek. Utazó-sapkák. Izadásgelleni-ingek és nadrágok. Főraktár: „Jaeger“ tanár gyapju-ruházati cikkekéből, nemkülönbén „Kneipp“ plébános úr által előirt egészségi-tehéneműekből is. — Ez utóbbit mindenkinek ajánlani nem mulaszthatjuk el, főleg akkor, ha idegességétől megmenekülni akar. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan esz-közöltetnek.

Minden létező
czigarettapa-
pirok között a
legtökélete-
sebb és felül-
mulhatlan,

a
valódi francia

szivarkapapiros:
Le GLORIA

Joseph Bardou & Fils-től

Perpignan és Párisban.

60 nagy arany érem, 16 nagy díszokmány,
20 „Hors Concours“ okmány.

Hüvely-különlegességek: „Le Gloria“ és
„Vrai Goudron“.

Kaphatók minden norinbergi és papir-nagykeres-
kedésben, valamint minden dohány- és szivar-
tőzsdében.

A kizárólagosan szabadalm. szivarkahüvely előnyei.

Minden hüvely szopókájánál szabad szemmel is látható háló van alkal-
mazva, mely megakadályozza:

1. hogy a dohánypor és az apró dohányrészeeskék a szájba hatoljanak.
2. Hogy a dohány a nyelvhez tapadjon;
3. a háló apró lyukacsai által a füst meg-
oszlik és nem oldalt jő ki a dohány és papir között, mint ez más szivarkahüvelyek-
nél tapasztalható.
4. a szivarka egyenletesen ég; a háló a dohány nikotin tar-
talmát magába szívja, a szivarkán nem támad zsiradékfolt s így teljesen elsziv-
ható.
6. a hüvelyek valódi francia szivarkapapirból készülnek,
7. a nikotin-
fogó megátolja, hogy a száj a sokszor utálatos dohánynedvtől kellemetlen sza-
gúvá legyen. E hüvelyek a legtöbb dohánytőzsdében 10) ankint 20 krért kapha-
tók. Nagyban kapható minden papir- és nürnbergi nagykereskedésben.

Budapesti főraktár Löw Náthánnál Szerecsen-utca 7—9. sz.

hol egyszersmind a legújabb „Regalita“ papirszipkák nyelv- és szápadlás-védő-
vel 10 darabos dobozokban 10 krért kicsinyben is kaphatók.

Kitüntetett:
Bécsben 1890.

Kitüntetett
Bécsben 1890

„COLUMBUS“-KORCSOLYA

és ACHILLES-szija (szabadalmak)

Ezen találmányok a scheweningeri nemzetközi sportkiállításán az ezüst érem díszoklevéllel lettek kitüntetve. Bécsben 1890. nagy díszoklevéllel.
A cipőre 10 másodperc alatt feltehető és levehető.

Columbus-korcsolya:

20, 21, 22 cm. hosszú lábra párja frt 7.50
23, 24, 25 cm.-ig hosszú * * * 8—
26—31 cm.-ig hosszú * * * 8.50

A hány centiméter hosszú a láb, illetőleg a cipő, olyan számú korcsolya rendelendő.

Achilles-szija:

1., 2., 3. szám
párja 1.20

Rendelési cím:

ROHONCZY G. Budapest, Andrásy-ut 12.

Budapesti elárusítók: Brachfeld F. Dorottya-utca 7.; Geittner és Rausch Andrásy-ut 8.; Huzella M. váci-utca 1.; Kertész Tódor Gizella-tér; Lőrincz István muzeum kö-ut 5.; Neoschill Alajos váci-utca 17.; Stern Miksa Dorottya-utca 14.; Támedly Mihály kecskeméti-utca 9.; Várady Béla kishíd-utca 9.; Wanke Gusztáv öröksei kigyó-utca 10.; Wesse y István váci-utca 22.; Schmidt S. utóda párisi-udvar.

Árjegyzék és használati utasítás kívánatra b r. entve küldetk.

Porzsolt Ernő épitési irodája

elvállal mindennemű építkezéseket, tervek készítését és kivitelét: palotákat, bérházakat, nyaralókat, tornacsarnokokat, csónakdákat, versenypályákat stb.

Budapest, V. Kálmán-u. 15/b.

Aranyérmek, diszkereszt és diszoklevél.

csak akkor valódi, ha a sértetlen dugón ez az égetett felírás van.
„Gróf Esterházy Géza.“

A gróf Esterházy Géza-féle COGNAC

orvosi tekintélyek által ajánlva, felette kellemesen és jól ízlik, minőség tekintetében bármelyik francia gyártmányjal versenyezhet, — ára pedig sokkal olcsóbb.

**KÜLÖNLEGESÉG.
***** COGNAC**

mindenütt kapható.
A mi cognacunk tiszta borból van finomítva, minden idegen anyag hozzájárulása nélkül, miért is járványos betegségeknel kitünő eredménync! használatik központi iroda:

Budapest, külső váci-ut 23.

A gr. Esterházy-féle cognac-gyár igazgatósága

ANGYALFÖLD.

Lipce, Bordeaux, Nizza, Páris és Berlin.

FÖLDES Y L.

puskaműves Budapest, Muzeum-körut 9 szám.

ajánlja jó hírnevű

fegyvereit

kezesség mellett, továbbá mindennemű **revolvereket** és teljes **vadászfelszereléseket**. Árjegyzékek kívánatra ingyen küldetnek, javítások legolcsóbban számittatnak.

KARLSBADI
cipő-külön-
legességek.

Kajári
Dezső

Budapest, Dorottya-utoza 8. szám a.

Ajánlja legdusabb választékban

férfi-, női- és gyermek -cipő-árui
a téli idényre

a legolcsóbb árak mellett. — Különös figyelemmel **korcsolya-, velocipédező-, turista és hegymászó tornaczipőket, vadász csizmákat**

mindennemű bőr- és vászonból urak, hölgyek és gyermekek részére, valamint: tisztí cipők, galoschnik vagy gumi cipők, úgy szinte vízmentes cipőket és **kényes lábra különlegességeket** nagy választékban raktáron tart.

Vidéki megrendelések mérték vagy minta-cipő szerint leggyorsabban eszközöletnek.

Alapított

1850. évben

Ö Felsége a király legmagasabb személyes elismerése! Minden verseny alkalmával legelső érmekkel kitüntetett!

Cs. és kir. szabad. Chemiatechnikai labororium, hectograf-, gummiáru és

KAUTSCHUK BÉLYEGZŐ-GYÁR

erőműtani és véső műintézet mindennemű irodai szükségletek gyára

vegysz **TINTNER J. E.** mérnök

A felséges kir. család több tagjának, ugyazint a legmagasabb bel- és külhoni hatóságok, előjáróságok, intézetek stb. szállítója.

Budapest, Kigyótér 2. szám. — Bécs, V. Krongasse 6, saját házában.

Előfizetési díj:

Negyedévre 1 frt
Félévre 2 frt
Égész évre..... 4 frt

=====
Egyes szám 20 kr.

=====
Megjelen havonként
kétyszer.

HERKULES

SZERKESZTIK:

PORZSOLT JENŐ.

PORZSOLT KÁLMÁN.

Szerkesztőség
és
kiadóhivatal

Budapest, József-körut
5. szám.

=====
Kéziratokat vissza nem
küldünk.

Az „Achilles” Sport-Egylet, az „Aradi Korcs-Egylet, „Magy. Testgyakorlók köre” a „Beregszászi Korcsolyázó-Egylet, a „Bpesti, hegyvidéki turista-Egylet, a „Budapesti Korcsolyázó-Egylet, a „Budapesti Torna-Egylet a „Debreczeni Korcsolyázó-Egylet, a „Debreczeni Torna-Egylet, az „Egyetemi Athletikai Club, „Első Magyar Vivő-Egylet, az „Ersekújvári Vivő- és Torna-Egyesület, a „Fertői Csónakázó-Társaság, a „Győri Csónakázó-Egyesület, a „Kassai Korcsolyázó-Egylet, a „Kolozsvári Athletikai Club, a Kolozsvári „Korcsolyázó-Egylet, a „Föv. Vivő-Club, a „Körmendi Athletikai Club, a Kunszentmártoni Csónakázó-Korcsolyázó-Egylet, a „Magyar-Ovári Torna- és Vivő-Egylet, a „Marosvásárhelyi kerékpár-Egylet, a „Makói Torna-Egylet, a „Maros-Vásárhelyi Korcsolyázó-Egylet, a „Lévai Torna- és Vivő-Egylet, a „Lócsei Korcsolyázó-Egylet, a „Maros-Vásárh. Torna-Egyl. a „N.-Bányai Torna és Korcsolyázó-Egylet, „Nagy-Enyedi Korcsolyázó-Egylet, a „Nagy-Kanizsai Torna-Egylet, a „Nagy-Kállói Korcsolyázó-Egylet, a „Nemzeti Hajós-Egylet, a Neptun Budapesti Evező-Egylet, az „Ó-Becsei Kerékpár-Egyesület, az „Ó-Budai Torna-Egylet, a „Pécsi Athletikai Club, a „Pozsonyi Hajós-Egylet, a „Pozsonyi Torna-Egylet, a „Privigyei Korcsolyázó-Egylet, a „Rimaszombati Korcsolyázó-Egylet, a „Sátoralja-Ujhelyi Korcsolyázó-Egylet, a „Selmeczi Akadémiai Athleta-Club, a „Soproni Korcsolyázó-Egylet, a „Szabadkai torna-Egylet, a „Szarvasi Korcsolyázó-Kör, a „Szegedi Csónakázó-Egylet, a „Szegedi Korcsolyázó-Egylet, a „Szegedi Torna-Egylet, a „Székely-Udvarhelyi Korcsolyázó-Egylet, a „Székesfehérvári Korcsolyázó-Egylet, a „Temesvári Korcsolyázó-Egylet és az „Ujvidéki kerékpár- (Bicych-Egyesület, a „Pápai korcsolya-egylet, a „Torontáli korcsolyázó- és hajós-egylet, „Szegedi Kerékpár-egyesület, „Veszprémi torna-egylet, „Tordai korcsolyázó-egylet, „Budapesti Torna-Club, „Zombolyai atletikai club, a „Szászvárosi atletikai club, a „Szolnoki korcsolyázó-egylet, a „Budapesti polgári lövészegyesület, „Sportkedvelők köre”

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter ö nagyméltósága 47,020. számú rendeletével ajánlja e lapot Magyarország összes tanintézetének.

Labdajátékok a tornateremben.

(A labdázás tanítása. — Csoportos labdajátékok.)

Sok panaszt hallottunk már, és méltán, hogy ugy a községi, felekezeti, mint az állami iskolákban a testi-neveléshez szükséges eszközök beszerzése a legnehezebben megy. — De különösen nem akarnak az iskola-fenntartók áldozni a tornaszereken túl a játékeszközökre. — Egy-egy iskolában nem találunk több labdát egy darabnál. — De reméljük, hogy az e téren megindult mozgalom itt is javítani fog a helyzeten. — Addig is azonban gondoskodjunk úgy, a hogy lehet, a játékeszközök beszerzéséről. — Én tanítványaim által két, legfeljebb négy krajczáros adakozás útján gyűjtetek össze annyi pénzt, hogy az iskolának lessz elég játékszere. — A gyűjtést a fiuk maguk eszközlik, szintugy a bevásárlást, és az eszközök az illető osztály tulajdonát képezik, meg is jelöltetnek. — Ilyen gyűjtésre engedélyt sem kell kérni a hatóságtól. — A szegényebb tanulóktól és általában senkitől sem követeljük az adakozást. — Némely osztálynál bizony pár hatossal magunknak is ki kell egészíteni a gyűjtést, de e csekélységet hálásan fizeti vissza azon öröm, melyet a vidám mulató gyermekcsoport látása nyújt.

Tárgyunkra térvén, a csoportos, egész osztályok labdajátékához félannyi labdára van szükségünk, mint a mennyi a gyermekek száma, de legjobb, ha mindenikre jut egy labda.

Az alsóbb osztályok tanulóit, de eleinte a nagyobbakat is tanítanunk kell a labdázás elemeire: feldobás, ledobás, gurítás, eldobás, kapás, megdobás, ütés és kité-

SZÉCHENYI SÁNDOR GRÓF.

résre. — Én ezt a következő tömeges gyakorlatokban sajátítottam el tanítványaimmal.

1. **Feldobás, kikapás.** Az osztály a tornaterem hosszában, a falaktól 2—3 lépésre két sorban áll fél vagy egész távolságban. Minden tanulónál egy labda. Először megmagyarázom a feldobás legkönnyebb módját az alsó tartásból való leányos dobást, és a kétkézzel való kapást. Most taps-jelre mindenki feldobja 1—2 méter magasra feje felé a labdát és két kézzel kikapja. Ha már így jól dobnak és kapnak, úgy magasabbra dobatom és a kapás előtt 1—4-szer tapsoltatok.

A felső tartásból való, fiús-dobást a falra-dobásnál gyakoroltatom; először az egyik sor feldobja a labdát a terem szemben levő falára és kikapja, aztán a másik sor. Így megtanulva a maguk által feldobott labdát kikapni, az egyik sor a labdát félre teszi és igyekszik a közléről, lassan átdobott labdát kikapni. Később távolról és magas ivben dobatjuk a labdát.

2. **Ledobás-kapás, feldobás-kapás, átdobás-kapás.** Szép képet nyújt a következő gyakorlat: A labdát a fiúk erősen a földhöz ütve felugráskor kikapják, maguknak feldobják, kikapva áthajítják. — Ez úgy még szebb, ha minden második tanuló a jobb oldalról a balra hajítva a labdát, mindkét oldalon egyszerre csinálják a gyakorlatot. — A ledobást úgy is csináltathatjuk, hogy a labdát a terem közepére úgy dobja az egyik oldal, hogy a másik sor kezébe esik. — A ledobás és tapsolásnak csattanása, az egyszerre fel és szembe repülő labdák mutatós gyakorlattá teszik e játékot.

3. **Gurítás.** Kisebb gyermekeknél igen mulatságos a labdagurítás a padozaton. Először csak egy oldalon, majd szemben kétoldalról gurítatjuk a labdát. Először szemben állva, majd guggolva, kerülve, később hátat fordítva egymásnak terpesztett állásból törzshajlítással a lábakkal gurítjuk a labdát.

4. **Láb alatt, fordulattal, hátra fordulva dobás és kikapás.** A jobb lábot felemelve dobjuk

át a labdát, míg a másik sor a taps-jelre ezalatt megfordul és úgy kapja ki a labdát. — Vagy egyik sor feje fölött, háttal a másik sornak dobja át a labdát, mit később a másik sor is háttal fordulva kap ki.

5. **Megdobás, kitérés.** Ez az ugynevezett „duplex“ vagy „stukk.“ Egyik sornak a kezében a labda, ez átdobja, a másikkal kikapva rögtön dobja a vele szemben állót. — Hogy a kitérést jól megtanulják a fiúk, a kapás után a dobó sor a labdát dobásra készen tartva vár, míg taps-jelre czélozva dobnak. Később két taps-jel adatik egymásután, mikor is csalva, vagy az első vagy a második jelre dohatnak a fiúk.

Ütés. A tornateremben csak az egy kézzel való ütést gyakoroltathatjuk a rövid ütővel. A tanulók egymástól jó távol állnak fel a fallal szemben párjával. Az egyik a labdát feldobja, a másik a falra üti és a feldobó kikapja. — Később maga dobja fel és kapja ki.

Mindezen játékok vezényszóra és lehetőleg fegyelmetten egyszerre gyakoroltatnak.

A labdák szőrrel töltött bőrlabdák s a gyermekek nagyságának megfelelőek legyenek. — A labda ütők (lapos és hengerded) fenyőfából készítenek. A nagyobb fiúké nehezebb fából is készülhet.

Az itt leirt alapgyakorlatok számos változatban és bővítve elégségesek arra, hogy a téli tornázást felfrissítsék és a labdázásba a gyermekeket bevezessék. — Mert igazán sajnálatos a mi házi nevelésünk, hogy a legtöbb gyermek még dobni sem tud, a labdától fél és eleinte sirva fog a játékhoz. — Hosszú idő telik el, míg a játékra, a testező játékokra a tanulókat megtaníthatjuk s a családok is megteszik kötelességüket az egészséges nevelés érdekében.

Porzolt Jenő.

Mese a vadász-tanyán.

Irta:

Endrődy Sándor.

(Vége.)

„Isten tudja mit forgat a fejében!”

Tekintetem önkénytelenül végig röpött a rónán s a láthatár alján, egy kerek erdő kékes szegélyzeténél pihent meg. Mig Márton gazda rövid kis történetét befejezve elhallgatott s tovább vesződött a háló-szővevény-nyel: én gondolataimba merültem s csak néztem a távolba. Jól ismerem azt a helyet, hol a Csikós Jancsi ménese legelészett. — Apró arányokban idetetszett most is az egész puszta kép, a harmadfű csikók élénk vihánczolása, a békóba vert lovak lassú ide-odamozgása, a delelő kútgémje, ostorán a harangozó vederrel — és úgy elképzelttem, hogy Jancsi most mogorván, félkönyökre dülve ott heverész az erdőszél egyik fája alatt s valamit forgat a fejében.

De azt a „valamit“ kivülről csak a jó Isten tudhatta.

Tekintetem beletévedt a róna magányába s lassankint egybeolvadt előtte minden kép, minden vonal. Csak úgy gondoltam, hogy látom ezt és amazt, — tulajdonképpen nem láttam semmit, csak a szürke síkságot, mely fölött a hév levegő reszketett.

— Ni csak, ni! Mi az istennyila lelhetette, hogy úgy neki szilajodott az a csikó?! Nézze csak az úrfi, hogy robog előre mint valami mesebeli sárkány, — onnan ni,

a delelő tájáról, tüskön-bokron, árkon keresztül neki a falunak.

Fölrezzentem.

A rónán át csakugyan egy csikó vágatott iszonyú gyorsasággal. Lehetett látni, ahogy rohanás közben fejét magasra lökte s lobogó sörényét megrázta, majd megmintha szügyébe harapott volna, prűszkölő orra szinte a földet érte, úgy száguldott szélvész galopban, egyenesen a falu felé.

— Szentem ugye' azt hiszem hogy . . .

Márton gazda nem merte kimondani a gondolatát. Elakadt.

— Mit hisz kend? — kérdém izgatottan. Egy pillanatig habozott.

— Én bizony azt hiszem . . . no de tévedhetek is . . . hogy az a szegény pára nem a maga jószántából rohan olyan eszeveszetten.

— Hát ugyan mi egyéb okból rohanna?

— Csak azért, mert tüzes tapló van a fülébe dugva — nyögte ki Márton gazda.

Borzasztó gondolat villant meg az agyamban.

— Lát azon a lovon valakit? — kérdém hirtelen.

— Nem látok én senkit, pedig jó szemem van . . . de mintha valami fehérség szállna nyomába . . . ni, most hogy megvillan, hogy libeg utána!

— Mit lát még Márton gazda?

— Azt uram, hogy az a csikó a Fodorék arany-szőrű csikaja.

Úgy hát siessünk gyorsan a faluba, az a ló a halál paripája, Márton gazda.

A tornatanárok anyagi helyzete.

— Levél a szerkesztőhöz. —

Az a mozgalom, melyet a tornatanárok helyzetének javítása érdekében megindítani méltóztattak s a melyet most Magvassy Mihály győri tanártársunk egy országos értekezlettel akar elősegíteni, nézetem szerint azért nem vezethet eredményre, mert mi tornatanárok magunk nem mozgunk eleget saját ügyünkben.

Saját egyesületünk tett ez irányban talán a legkevesebbet, mert fájdalom nem tudott eddig kellő tekintélyre vergődni.

Ezenfelül számos tanártársunk oly bámulatos közönyt tanusít, mintha meg volna helyzetével elégedve, a másokéval pedig nem törődik.

Az első teendő volna nézetem szerint, nyilvánosságra hozni azt a nyomort, a melynek ma a magyar tornatanár és családja ki van téve. A t. szerk. ur b. lapja bizonyára tért nyit a jogos panaszoknak. (Készséggel. — A szerk.) Hadd lássa a világ s különösen a kormány, hogy milyen a helyzet?

Ha az országos értekezlet használ valamit, úgy lesz talán eredménye az állami középiskolai tanároknak. 8-ikán Budapesten tartott értekezletének is, mely a fizetés-javítás kérvényébe a tornatanárokat is bevette. Ha azonban a Magvassy által javasolt értekezletet csakugyan megtartjuk, úgy jó lenne azt az ideí országos tornaversenyek idejére tenni, mert akkor úgy is sok tornatanárnak föl kell rándulni a fővárosba.

Egy tornatanár.

A tornatanítás iskoláinkban.

Hálás köszönetet kell mondanunk a tanügy hivatott művelőinek és barátainak, kik egyes városok és intézetek tornatanításáról oly érdekes és kimerítő tudósításokkal szolgáltak, hogy egész sorozatát indíthatjuk meg a jelentéseknek. Ezek a tudósítások egyszer-egyszer va-

Nem is mentünk, de lelkendezve rohantunk. Kutyámat nyaktartó szíjánál kellett megragadnom, hogy ne iramodjék a neki vadult állat után, mely mindjobban megközelítete a falut s szakadó tájéktól fehérlett.

Az egész falu ott forrongott Fodorék háza előtt. Lárma, sikogatás, káromkodás, sirás harmoniatlan zajjá olvadtak össze, de az indulatok e háborgásából annyit mégis meg lehetett tudni, hogy valami hallatlan cset történt.

Mi történhetett?

— Jaj, az a szegény Jancsi! Az az áldott szívü, becsületes, jó gyerek! Istenem, Istenem! Csak sohase látta volna meg ezt a gonosz Évit, ezt a kendőzött arcú, kendőzött lelkü, csalfa, szemérmetlen teremtest! Legények átkát, leányok szégyenét! Jaj, csak a földre tiporhatnám, sűrű haját téphetném, hogy verje meg a bosszuló Isten mind a két kezével!

Ilyen s még ennél szilajabb, féktelenebb átkozódásokat lehetett hallani.

Csak nagy ügygyel-bajjal tudtuk keresztül törni magunkat a tömegben, de végre mégis bejutottunk a Fodorék udvarába.

Borzasztó látvány tárult elénk.

Egy összerogyott, tájéktól teljesen elborított ló s mellette kötél — gúzsba akasztva — egy, a törzestestből valósággal kitépett, kiszakított, vérző emberi láb. Nem több. Az egész testből csak ez a láb jött el a Fodorék háza küszöbéig, de ez a láb elmond neked mindent, Fodor Ábris lánya!

lósággal a leleplezések jellegével bírnak, mert nem is sejtett állapotokat irnak le; ezért fölhívunk mindenkit, tanárokat és sportsmanokat s legfőképpen a közoktatási kormányzat közegeit, kiserjék figyelemmel e jelentéseket, melyekből hü képet nyerhetnek arról, hol kell javítani, hoi kell jutalmazni s hol kell megróni?

*

Képezdei tornatanítás Esztergomban. Huszonkét éve, hogy Esztergomban, mint a kir. érs. tanítóképző intézet torna-tanára működöm. A régibb nemzedékhez tartozván, képességeimet magán úton szereztem. De kora ifjuságotól fogva nagy előszeretettel veltetvén a testi gyakorlatok iránt, az úszásban, tornaszatban és vívásban oly gyakorlottságot szereztem, hogy a 60-as évek elején e nemes sportok megkedvelése és terjesztése céljából magán tornaiskolát nyitottam itt a városban, a melyet azonban pártolás hiánya miatt — tetemes anyagi veszteséggel — kénytelen voltam beszűntetni és csak uszodmára szorítkozni, a melyet a Kis-Duna-ágban állítottam fel és a melyet maig is bírok.

Midőn az 1868. évi törvény életbe lépett és a tornaszat az iskola tantárgyai között helyet kapott, nekem jutott a szerencse, hogy Esztergom város összes iskoláinak növendékeit e tárgyban vezethessem. Később, a viszonyok megváltozván, kizárólag a képezpei ifjuság tanítását tartottam meg. Őszinte és komoly igyekezettel láttam feladatombhoz, mert azon meggyőződést táplálom, hogy néptanítóink különösen sokat tehetnek e téren, a serdülő nemzedék szakszerű vezetése által. Törekvéseimben nem csekély akadályra ütköztem, Hiányzott az alkalmas helyiség és annak felszerelése. Csak két éve, hogy az intézet e tekintetben némileg kedvezőbb viszonyok között van, amennyiben egy más helyiséget nyert, a hol rendes tornaterem van. Kár azonban, hogy e terem szűk és szintén nincs kellőleg felszerelve. Mindazáltal rendelkezvén a legszükségesebb szerekkel, alkalmas van az ifjúságot a legtöbb ábrával megismertetni a nyújtón, a korlátón, a gyűrükön. Gyakorlom őket továbbá a kötélmászásban, a táv- és magas ugrásban, a függélyes és fekvő létrán, a sulyokkal való gyakorlatokban. Nyáron ezeken kívül több időt fordítok a rendgyakorlatokra, a melyekre a tágas udvar igen alkalmas. Daczára azon-

Hallod-e Évi? Hallod-e mit beszél ez a testdarab? Csikós Jancsi jött hozzád látogatóba! Fej nélkül jött; ott hagyta azt valahol a dűlő utak sziklakövei közt, mert nem akar többé látni, hűséges szemével nem akar egy pillantást se vetni rád s remegő ajkát nem akarja több vallomásra nyitni. Széles vállát se hozta magával, nehogy kaczer fejedet lehajtsad rá; két karja sincs vele, nehogy hiszékeny örömmel átölelje kígyóderekadat; dobogó melle, zokogó szive — odakünn a róna porában, tüskétől megtépve, darabbá rongyolva, nehogy csak egy pillanatig is dobogjon még valaha éretted! Csak lába jött el. Megtiporni tégedet. Agyongázolni életed minden álmát, ha ugyan álmodtál valaha boldogságról, nyugalomról, irgalomról. Látod-e azt a vérszalagot a rónán végig? Házatoktól ki a messze delelőig? Az lesz a te utad, a te lelked Kálvária-utja, melyen majd szilajan rohanó vad paripák hurezolják ide-oda gyöngye lilium-termetedet . . .

— Irizóztató! — sikoltott fel e pillanatban a tornác lépcsőn álló Évi s szétdult arczát hirtelen kötényébe rejtve tompa zuhanással esett végig a földön.

*

Azóta gyakran találkoztam Márton gazdával a ke-reki halásztanyánál, mikor hálóteregetéssel vesződött, de többé sohasem kérdeztem tőle: él-e még a szép Fodor Évi?

Tudom, hogy él. Ott jár elcsigázott alakjával rongyra szakadt ruhában, vadvirágokkal kúszált haja közt, ott, azon a véres úton, ki a delelőig meg vissza. Viszik, hurezolják őt a lelki vád fekete paripái keresztül a szerencsétlen életben.

ban e nehézségeknek, sikerült oly eredményeket létesítenünk, a melyek illetékes előljáróim és Bartal Rezső kir. tanácsos és tanfelügyelő ur különös elismerését szerezte meg számomra. Szerettem volna növédekkel a Budapesten tartott orsz. tornaversenyen részt venni de nem tehetem a növédek anyagi viszonyai miatt, a melyek nem engedték meg, hogy magukat valami egyenruhával lássák el. Nyilvános tornagyakorlatokat szintén nem rendezhettünk, mert hiányzik az alkalmas helyiség. Mindezekre nézve Vaszary Károly hercegprímás ő főméltóságának nagylelkűsége és áldozatkészsége örvendetes reményekkel kecsegtet. Tervbe vette u. i. a nemeslelkű főpásztor, hogy az egyházmegyéje területén három: budapesti, esztergomi és nagyszombati tanítóképezdét egyesítve, Esztergomban egy új, minden tekintetben a mai kor követelményeinek megfelelő intézetet fog létesíteni. A terv megvalósítása már a jövő tanévre várható. Nem lehet kétség az iránt, hogy ez új intézeteknek tornaterme is olyan lesz, mely minden szempontból kielégítheti a várakozásokat. Erős is abbéli hitem, hogy akkor a helybeli intézet tornatanításáról egészen más tudósítással szolgálhatok.

Esztergom, 1893. január 10.

Korányi József
tornatanár.

Egy leányiskola küzködése. Egy kaposvári barátunk igen épületes dolgokat ír arról a hasztalan küzködésről, a melyet a kaposvári államilag segélyezett községi polgári leányiskola folytat a végből, hogy a lányok rendszeres tornatanítását behozza. A levél, melynek szerzőjét nem aruljuk el, így hangzik:

A kaposvári polgári leányiskolában a torna mindez ideig nem volt tanítható tanerő és helyiség hiánya miatt. A mult tanévben a miniszterium javaslat végett fölhitva a kir. tanfelügyelőséget, hogy a torna óradíjas által taníttassék. Ajánlva lett egy gym. tanár és a gym. igazgatóság felajánlotta tornatermét. A miniszterium a gymn. tanárt nem bízhatta meg, mivel 25 tanórája volt, a gymn. tornatermék használatához azonban megadta az engedélyt, de 50 lrt. fizetésére kötelezte az iskolát javítási díj czimén. A gymnasium épen szemben van a leány iskolával és teljesen alkalmas lenne női felügyelet mellett. A tornaterem használatába az iskolaszék nem egyezett bele. Az újonnan kinevezett segéd tanítóvá válnakozott és a miniszterium által meg is bízott a torna tanításával. Mivel azonban téli tornahelyiség nincs, a tanórák csak a szabadban való tornázhatás idejére és így a rendes tanórák keretén kívül voltak beoszthatók. Az udvar, illetve kerti helyiség még nincs befásítva, így déli fekvésű lévén az árnyék teljes hiánya miatt délelőtt nem lehetvén tornázni, az órák szerdán és szombaton délután 4—5 órára osztattak be. Az első ellen tiltakozott a tanító, az utóbbi ellen az iskolaszék, így 3 heti tornázás után okt. 1-én a tornázás beszünttetett. A szerda és szombat felhasználásába a miniszterium sem egyezett bele. Kilátás van azonban arra, hogy a város által a kertbe tornaacsarnok építtetik; de ennek eldőlteig, vagy az építés befejezéséig a befásítás sem eszközölhető, minek hiánya miatt pedig megint az idő kérdése fog előtérbe jönni. Föl kell még említeni, hogy az iskolában, hol ily mulatságos állapotok vannak, N a g y n é C s o r b a Mária az igazgató, akit azonban ez állapotokért okozni legkevésbé sem lehet, mert ő is az elsők között van, kik e bajokon mielőbb segíteni kívánnak.

(E közléseket jövő számunkban folytatjuk.)

A magyar tanulók 1893. évi június hóban tartandó országos tornaversenyének program-tervezete.

Első nap.

1. Felvonulás és oszlopokba felállás	4. Szertornázás (osztály- és csapatornázás.)
2. Ének (Hymnus.)	5. Versenyfutás (III—VIII. osztály.)
3. Az összes intézetek szabadgyakorlata.	6. Díjak kiosztása.
	7. Elvonulás.

Második nap.

1. Felvonulás.	c) V. és VI. osztály távolugrás.
2. Katonai rendgyakorlatok.	d) VII. és VIII. osztály magasraugrás.
3. Játék.	5. Díjak kiosztása.
4. Verseny:	6. Oszlopokba felállás.
a) III. és IV. osztály kötélmászás.	7. Ének (Szózat.)
b) V. és VI. osztály birkózás.	8. Elvonulás.

Részletes értesítés.

Együttes próba. Az együttes próba az első napon reggeli 8 órakor kezdődik a versenyterén. A próbára gyülekezés a gyakorlótérén történik intézetenkint. Az együttes próba tárgyai: Felvonulás, felállás oszlopokba, szabadgyakorlatok, felállás a szergya-
gyakorlatokhoz és az egyénekenkénti verseny helyének kijelölése.

Gyülekezés és kivonulás a versenyterre. Az összes működő növédek a Károly-kaszárnya udvarain d. u. 3 órakor, kettős rendoszlopban (kisebkek elől) előre kijelölt udvaron és sorrendben gyülekeznek.

Kivonulás a versenyterre. A kivonulás zeneszó mellett történik, az oszlopok egymástól 3 méternyi távolságra menetelnek. **Ének.** A Hymnust katonazene kíséretében egyszólamban énekelik az összes növédek.

Szabadgyakorlatok. A szabadgyakorlatok megmutattatnak; megkezdésük, kivételük és befejezésük zászlóval, az ütem pedig harangkongással fog jeleztetni. A kettős harangzó a szabadgyakorlatok befejezését jelenti.

Szertornázás. A szertornázáshoz felállás lehetően gyorsan történik. Az egyes intézetek felállási helye táblával lesz megjelölve. A szertornázás anyaga szigoruan az Utasítások megszabott keretén belül veendő.

A versenyek szabályok szerint mennek véghez.

Díjak kiosztása. A győztesek előre kijelölt helyen sorakoznak s díjak átvétele után azonnal saját oszlopukba vonulnak.

Elvonulás. Az elvonulás éppen olyan rendben történik, mint a felvonulás.

Második nap.

Gyülekezés. a Károly-kaszárnya udvarán d. u. 3 órakor; az előző napon történt sorrendben kivonulás a gyakorló térre.

Katonai rendgyakorlatok. A katonai rendgyakorlatok legkevésbé 32 tanulóval mutatandók be, az Utasításoknak erre vonatkozó fejezete értelmében.

Játék. A játékok előre kijelölt helyen folynak le, a játék neve és az igényelt hely határa előre bejelentendő.

A verseny, valamint a díjak kiosztása és oszlopokba vonulás a már ismert módon történik.

Az ünnepélyt a Szózat (egyszólamban,) katonazene kíséretében, zárja be.

A tornaversenyre jelentkezés május hó 1-ig történhetik.

A 93-iki országos torna versenyek programja elkészült, valamint a verseny-szabályzat is. Berzeviczy Albert államtitkár a végrehajtó bizottságot jan. 9-ére hívta össze, hogy e tervezetek fölött véglegesen döntsön, közbejött akadály miatt azonban az ülést el kellett halasztani. Ez az oka, hogy mindaddig végleges program- és verseny-szabályzat nincs. A program hivatalos tervezetét azonban itt közöljük már előre, hogy a tornatanár urak némi előleges tájékozást szerezzenek. Megjegyezzük, hogy a végrehajtó bizottság nem igen fog ezen változtatni s ha fogna, úgy azt is tudatni fogjuk olvasóinkkal.

A torna az egységes középiskolában. Csáky Albin gróf az egységes középiskola előkészítése czéljából jan. 4-ikén közreműködésre hívta föl az országos közoktatási tanácsot. Leiratában elárulja, hogy a testi nevelés érdekeit biztosítani kívánja az új középiskolában. Leiratának erre vonatkozó része így hangzik: „A tantervkészítésnél a tananyag a legszigorubbán megrostáltassék s minden oly részlet, mely a főiskolai oktatásnak elébe vág s a nevelés e fokán nem szükséges, kihagyassék, annál is inkább, mert a testi nevelésnek, melynek fejlesztését már is megindítottam, az új szervezetben is kellő helyet és időt kell juttatnunk.” Megjegyezzük, hogy az orsz. közoktatási tanácsban a torna-szakot Porzsoit Jenő a „Herkules” egyik szerkesztője és Dr. Dollinger Gyula egyetemi tanár képviselik, de dr. Ferenczy József a tanács jegyzője is ért a kérdéshez, mert okleveles tornatanár.

KORCSOLYÁZÁS.

A Budapesti korcsolyázó egyesület jegéről.

A 15-iki jelmez-estély foglalkoztatja az egész fővárosi intelligenciáját. Ez lesz az első ily nemű mulatság s óriási sikerrel kecsesget. Mire e lapunk napvilágot lát, az napon lesz az ünnepély, így tehát csak jövő számunkban adunk hírt a nagy sikerről.

Az egyesület jegén rendkívüli élénkség van, lázas sietséggel készül mindenki az első nagy jelmezes ünnepélyre; 300-nál több jelmezes tag jelentkezett és a hó-vár készen várja hófehérke nemzetközi udvarát. Rohonczy Gedeon a 40 tagú rendező bizottság élén nagy szabású előkészületeket végez, hogy a viágítás, tánczok és mű-productiók fényes sikert arassanak. A 4690 egyesületi tag, a bécsi és vidéki testvér-egyesületek kényelmes elhelyezése érdekében külön díszes tribune-ök állíttatnak fel.

Az egyes művészi csoportok felvonulása és a tánczok betanításával a rendező bizottságból legnagyobb buzgalmat fejtenek ki Földváry Tibor, Erlich János és Dr. Cherny Lajos legelső műkorcsolyázóink, Szentgyörgyi Imre helyettes igazgató, Pirovics, Porzolt, Arányi, Pekár, Tolnay, Náray, Dick, Altschul, Darányi, Zsedényi, Hirsch, Münnich és Maurer urak, az urhölgyek közül pedig Havas Agnes, Balogh Amália, Münnich, Jungfer, Eder, Tóth, Grill, Gerő, Kovacsovich, Jordán, Dunka, Freund, Schönfeld, Jahn, Ernyei és a többi szebbnél szebb és jó korcsolyázónők.

Katona-zene mellett a főváros elite társaságának leghic-kesebb találkája ma a jégpálya. Bethlen Gábor földművelésügyi miniszter úr, Hammersberg curiai bíró, gróf Andrássy Géza, a M. A. C. elnöke, báró Révay, gróf Lónyay, gróf Pejacevics és a főrangú világ legjobb korcsolyázói állandó hű tagokként működnek. Széchenyi Béla gróf bájos leányait is reményljük, hogy a jan. 15-iki jelmez-estélyre viszont láthatjuk.

Az I. ker. polg. kör korcsolya versenye.

Jan. hó 6-án.

Ma reggel az idő bár enyhének ígérkezett, de semmi esetre oly melegnek, hogy a versenyt lehetetlené tegye és így nagy érdeklődéssel néztünk a délutáni viadal elé. Alig múlt 2 óra, már is oly tömegesen jöttek a verseny iránt érdeklődők, hogy örömmel konstatáltuk, hogy kezd nálunk is tért szerezni a sport. Kivált szép hölgy közönség igen szép számmal jelent meg és 3 óra felé az otthonos budai jégpálya alig volt képes befogadni az érkezőket. Pont 3 órakor megkondukt a jelző harang és úgy a közönség mint a versenyző ifjuság körében mint egy varázsütés volt arra, hogy megkezdődjék a szokásos izgalmas perczek feszült várakozás. A perczek gyorsan multak és a verseny három 1-ső pontját végig élveztük; de a legnagyobb érdeklődést a 4-ik pont iránt tanusította a közönség és volt reá oka, mert athlétáink itt akarták bemutatni képességöket, miután ez volt az egyetlen érdekes nyiltverseny, a mely a győzőnek szép tiszteletdíjat és arany érdemjelt ígért, habár tisztába voltunk azzal, hogy a régi győzhetetlen (D.) Gyarmathy Nándor fogja elvinni, a díjjat a ki a Budapesti korcsolyázó egyesület legügyesebb korcsolyázóinak egyike, de ott láttuk Áldassy Imrét, ki szintén nyert már szép record mellett 1-ső díjat a városligeti jégpályán, továbbá Fabinyi Jánost a Magyar Testgyakorlók egyik legjobb távfutóját, ki szintén veszedelmes ellenfélnek látszott, habár neki ez az 1-ső verseny, így tehát nagy érdeklődés között kezdődött a verseny. Az indulásnál mindjárt Áldassy vette át a vezetést, de a 2-ik körnél már Gyarmathy betzosi-sotta magának az 1-ső helyet, utána 30 méternyire Áldassy és nyomban Fabinyi János jött és azután a többiek, ily sorrendben érkeztek is be, Gyarmathy ki a kitűzött recordon belül jöven be megnyerte az aranyérmét és tiszteletdíjat, Áldassy ezüstérmét és tiszteletdíjat, Fabinyi János bronzérmét kapott, a mi mint először versenyzőnek igen szép, mert levverte a Budai korcsolyázó egyesület egyik legjobb korcsolyázóját Stoffer Józsefet. — Megjegyezzük hogy a 3 nyerő a Budapesti korcsolyázó

egyesület tagjai; ez alkalommal tehát a budaiak megverettek és így az e hó 22-iki városligeti korcsolya versenyen revánsot vehetnek legyőzőik fölött. — A verseny lefolyása különben a következő:

Versenybírák: Elnök babarcsi Dr. Schwarzer Ottó, Kollár Lajos, Konrád Mór, dr. Lisznyay Elemér, Hiszkay János, Láng György, Mihályffy Győző, Terbócz István. — Titkár Beivinkler Károly. Időmérők: Gulden Ármin és Turnovszky Gyula. Témérő verseny intéző és starter Bély Mihály.

I. Megnyitó verseny. (804 méter) 1-ső könnyen Stoffer József ezüst érem s tiszteletdíj. 2-ik Karrer Ferencz bronzérem.

II. Tanulók versenye. (300 méter) 1-ső Márk Mihály, 2-ik Burchard Konrád.

III. Haladók versenye. (550 méter) 1-ső Becker Brunó ezüstérem tiszteletdíj; 2-ik Pekár Imre.

IV. Nagy sikverseny. (1609 méter) 7 versenyző közül 1-ső (D.) Gyarmathy Nándor 3 percz 42 mp. alatt ananyérem tiszteletdíj; 2-ik Áldassy Imre 3 percz 45 mp. alatt ezüstérem tiszteletdíj; 3-dik Fabinyi János M. T. K. tagja 3 p. 45 ²/₅ mp. alatt bronzérem.

V. Tanulók műversenye. 1-ső Becker Brunó II. Konrád Arnold.

A verseny után a bankett következett ahol késő éjjelig maradtak együtt a vig kedélyű versenyzők találkát ígerve e hó 22-én a városligeti jégen.

Beszedits Iván.

A bécsi korcsolyázó-egyesület január 8-iki versenyén és 9-iki jubileumi costume-ünnepélyén Porzolt Gyula, Földváry Tibor és Dr. Cherny Lajos urak részt vettek és nem győzik eléggé magasztalni a 9 fokú hideg alatt kifejtett fényt és pompát.

Pápai korcsolya-bál. Pápa és vidéke fiatalsága a korcsolya egyesület javára jan. 21-én Pápan korcsolya-bált rendez. A rendező bizottság élén báró Bothmer Béla százados és Körmeny Béla elnökök állanak.

A kolozsvári korcsolyázó-egyesület e hó 13-ikára tervezett korcsolya-versenyeket. Megtartásukról eddig nem jött hír.

A szegedi korcsolyázó-egyesület jegén a héten baleset történt. Hatzinger Vilma k. a. jobb karját kifeszamította.

Korcsolya-bál volt Szolnokon e hó 7-én.

Körmeny Béla a pápai korcsolyázó egyesület népszerű elnöke átvette Fenyvessy Ferencztől a „Pápai lapok” szerkesztését.

A palicsi tavon — mint Vermes Lajos ismert sportsmanünknek egy magán leveléből értesülünk — igen élénk élet uralkodik, vígan folyik a korcsolyázás, s a jégvitorlázás. A tanuló ifjuság szerdán és szombaton délután tömegesen rándul ki Szabadkáról s ha a villanyos vasut elkészül, úgy Palics igen előkelő szerepet fog játszani. Müller Dávid a M. testgyakorlók körének kiváló tagja jelenleg Szabadkán időzik.

CSÓNAKÁZÁS.

A budapesti regattisták téli sportjáról múlt számunkban közölt hírl pótlásul azt közlik velünk, hogy a „Neptun” 10 tagja, és a „Nemzeti Hajós-Egyesület” 18—24 tagja Sztrakay Norbert vívótermét is szorgalmasan látogatja, — még pedig ez utóbbi 1884 óta minden megszakítás nélkül a téli idény alatt.

Prokisch Ferencz a szegedi csónakázó egyesület pénztárnoka jegyet váltott Aigner Nándor tekintélyes kereskedő lányával.

ATHLETIKA.

A „Budapesti Torna-Club“ gróf Hadik Barkóczy Endre elnök védnöklete alatt fényes tánczestélyt fog a farsang alatt rendezni. Az izmos club csarnokában erősen készülnek a nyár folyamán megtartandó országos birkozási versenyre. Réthy Menotti és Schwarzmayer Lajos legelső amateur birkozóink roppant sokat tanultak a Robinetti, Boyer és Masson triástól.

A „Magyar Testgyakorlók köre“ legújabbán a vívás sportját karolta fel; Fodor Károly vívómester, Rákossy Gyula segédjével együtt már vagy 30 erőteljes vívót képeztek ki. Legközelebb vívó versenyt fognak rendezni. „Magyar testgyakorló-tánczestély“ is a programmon áll.

X. Sigmund József üzletét (Budapest városház-utca 2—4) a sportvilág figyelmébe ajánljuk. Az összes sportnemekhez szükséges ruházati cikkek n. m. verseny és training ingek, nadrágok, sapkák és cipők legnagyobb raktára. Az iskolai tornázás összes ruházati kellékei. Flanell ingek Lawn tennis cipők, Különlegesség: Prince of Wales férfi-övek.

VADÁSZAT.

Kéthónapi medvekeresés.

Már a czimből is kiteszik, hogy medvét nem lőttem, így hát csak vizsontagságos tanulságaimról szólhatok; kudarczaimról s nem hőstettekről.

Az angolból francziára fordított Greenev-féle „Le fusil“ című jeles könyvben olvastam és erdélyi ismerőseimtől is értesültem, hogy legtöbb medvét nálunk a fogarasi és szebeni havasokban találhatunk. Sok utánjárás után végre a szebenmegyei Guraró határszéli faluba indultam okvetlen medvét lőni. A július—augusztusi szünidőt azután csakugyan e szép fekvésű a havasok alján fekvő és olcsóságánál fogva professornak való faluban töltöttem, minden lehető módot felhasználva a medve felkeresésére.

A megérkezési nap utáni hajnalban már a hegyekben voltunk a falu minden puskása 9 hajtóval. Az első hajtásban már volt is egy anyamedve két bocsával és szerencséjére az oláh jegyzősegédre ment, ki mint később bevallá, a levegőbe lőtt, hogy a medve elszaladjon. — A többi hajtás eredménytelen volt. — Ismételve akartam a magam költségére hajtóvadászatot tartani az általam kinyomozott medvéket, de többet egy oláh uri puskás sem akart medvére jönni. Hihetetlen, hogy mennyire félnek a medvétől.

Nem volt mit tennem mint éjjel nappal az erdőt járnom és lesben, cserkészve vagy csalásra lőnöm. — Ez volt aztán a fásasztó vadászat. A Gurarói hegyeknél fásasztóbbakat nem ismerek; mindenik hegyes csucs 3—6 száz méter magas és egymástól patak választja el a hegyeket. Az egyik mint másik ijesztően meredek. És így emelkedik fel a 2248 m. magas Csindrel havasig.

Egy alkalommal hajnali 3 órakor egészen friss nyomokat találtam és tüzzel kezdtem a nyomozást. — A medve nyomát esőzés után, vagy harmatos reggel nem nehéz követni, különösen, ha éhezni jár. — Minden hangya fészket felkapar, a korhadt fatörzseket széthányva körmeit a fába vágja, innen nagyságára is következtethetünk. A patakok partján talpa nyomát látjuk, a harmatos fűben azt is megállapítjuk, hogy este, vagy reggel járt-e arra. Az afonya mezők, málna bokrok közt heverő helyét is megtaláljuk. — E nyomokon haladva egy alkalommal annyira megközelítettem, hogy a szemben levő hegyszélen a bokrok mozgásáról követhettem menését. Egy helyen egy fatörzshöz dörgölődve szőrét is ott találtam. — Egész estig járva az erdőt ennél több vadászszákmányom nem is akadt.

Éjjeli lesben voltam a kéthónap alatt 27-szer, de medvét nem is látva nem esoda, ha a kibukkanó rókát is lelőttem. Így ejtettem három rókát és egy szép őzbakot. Pedig megtettem mindent, hogy csak medvét kapjak. Lőháton felmentem a havasra, hol a birka-nyájak vannak, ott töltöttem a medve csapáson aludva négy éjet.

Később a birka-aklok környékén tartózkodtam, de oly különös szerencsétlen időben, hogy ha ott hagytam a lest, úgy már a következő napokban ott volt a medve és megdézsmálta a nyáját. Általában ajánlhatom, hogy a nyájak melletti lesre a kiválóan esős, setét éjeleket válasszuk. A pásztorok nem emlékeznek, hogy csillagos szép este jött volna a medve, míg hosszú szép időre következő esős este mindig megjelen. A furfangos székely vadászok csaló lesét is megpróbáltam. Azon helyen, hol a medve járt szokott, kiszemeltem egy iombos fát és ágai közé már kora este letelepedtem. A fához közeleső bokorba egy bornyu kolompot akasztottam, melyet egy zsinor segítségével időnként meg-meg kondítottam. De biz hiába kongattam én három este, a medve csak nem jött. — Egy alkalommal már morgását is hallottam, úgy hogy a lövésre jövő őzet is eleresztettem. De csak nem jött lövésre. Reggel átnéztem a környéket és láttam, hogy tőlem 30 lépésre a bokrok közt ment el és a környékben levő hangyabolyokat mind felzavarta.

A legbiztosabb lett volna természetesen, ha a medve által elejtett állat fölé mehettem volna lesbe, de a közel környéken ott időzésem alatt nem tett kárt, a havasról pedig akkor kaptam értesítést, mikor már az egész állatot megetté.

Mind e sikertelen fáradozások azonban nem vették el kedvem és ez év nyarán ismét megpróbálkozom valahogy medvebőrre szert tenni. Persze sokkal kellemesebb volna a vadászat társaságban, de ilyen fásasztó és kevéssel kecsesgető vadászatra alig akad társ.

P. J.

A magyarországi vadásztársaságok.

(Olyan fölhívás féle.)

A tilalmi idő közeledtével vadásztársaim talán ojkor ráérnek az újság olvasásra, azért halasztottam idáig fölszólalásomat, melylye nagyon szeretném elérni, hogy ne hangozzék el kiáltó szóként a pusztában. Ezért is csak röviden a dologra térek.

Magyarországon rendkívül sok vadásztársaság van. De majd nem mindenik abban a magyar hibában szenved, hogy formálisan nincs szervezve és hatóságilag nincs is megalakulva, pedig ez nagy baj a vadászat ügyére.

Ne sajnálják Nimeródjaink azt az ötven krajczáros bélyeget, a mibe az alapszabályok hitelesítése kerül s alakuljanak most meg, midőn kevesebb lesz a vadászat s több lesz az idő erre.

Ne legyünk továbbra is csak kóborló cigány kompániák, hanem üzzük testületileg a vadászat nemes sportját. Így lehet csak a vadak védelméről s a vadászterületek megóvásáról is gondoskodni.

Aztán ne feledjük el, hogy minden igazi vadász pontos lőjegyzéket szokott vezetni a maga vadászatairól.

Tessék már csak elgondolni, mily érdekes országos vadászati statisztikát lehetne összeállítani, ha az ország összes vadásztársaságai rendes ügykezelést vezetvén kiadhatnák hivatalos jelentéseiket.

Mikor a vaddisznó vadászatok egy kis időt hagynak tisztelt vadásztársaimnak, gondolkodjanak e téma fölött s ha úgy tetszik induljon meg e fölött a nyilvános vitaközlés. Ezután majd csak valamikor eljutunk a tetthez is.

Plichál Endre
erdész.

Vadászok arczképesarnoka.

SZÉCHENYI SÁNDOR GRÓF.

A sport különböző ágainak nagy barátját mutatjuk be olvasóinknak Széchenyi Sándor gróf Tolnamegye főispánjának személyében, ki egyike legrokonszenvesebb főurainknak 1837-ben született. Iskoláit Sopronban végezte 1858-ban. 1861-ben lépett a vármegyei közigazgatás terhes pályájára. Ez év január havában nevezték ki Tolna vármegyében tiszteletbeli aljegyzővé. Május havában már szolgabíró volt a dunaföldvári járásban. Állásáról azonban alkotmányunk beszüntetésével lemondott. Avval a szándékkal lépett vissza ekkor, hogy a közigazgatástól végképpen visszavonul. Tapintatára, erélyességére azonban szükség volt. 1867. tavaszán ujra

a közpálya szolgálatába állott, mint a simontornyal járás főszolgabírája. Ezt a hivatalt 1871. december 30-ig viselte. 1884-ben kineveztetett Tolna vármegye főispánjává.

A kódsi vadásztársaság, mely a váci püspökség vadászterületéből is jelentékeny területet kibérelt, a napokban tartotta Budapestén alakuló ülését. A társaságban számos ismert név szerepel. A „Herkules“ mindkét szerkesztője is tagja a társaságnak.

A vadászat és a tanuló ifjuság. Kérdést intéztek hozzánk az iránt, hogy helyes-e a tanuló ifjakat vadászatra vinni? E kérdésre nem a szerkesztői üzenetek közt, hanem itt válaszolunk, hogy a kételkedők meghallják, hogy helyesnek tartjuk ezt a felnőtt és érettebb diákoknál, kik a czéllövésben már járatosak. A vadászat egyike a legszebb testgyakorlatoknak s abból semmiféle nagyképű paedagogia ki nem zárhatja a diákokat, ha az illető diák azt a kort elérte s különben jó tanuló, úgy hogy a vadászat nem vonja el a tanulástól.

X. Klósz György fényképészeti műintézet Budapest IV. hatvani utca 18. sz. 1-ső emeleten. Telefon állomás. Elvállal mindennemű fényképi felvételeket, többszörösíté- ket gépekről, ipar- mű- és tantárgyakról, s. a. t. Photo- lithographia, czinkographia, fénynyomat, autographia, fénymásolat.

TÜZOLTÓ SPORT

A tűzoltás és az iskolák.

A tűzoltás is testgyakorlat, még pedig igen hasznos testgyakorlat. Nem csak a külföldön, hanem nálunk is így fogták föl azt mindig. Ezt bizonyítja, hogy midőn behozták Magyarországra a tűzoltó egyleteket, az elsőnek a czime is ez volt „Nemzeti torna és tűzoltó egyesület.”

Ez fűő óta azonban a torna- és sport- egyesületek kezdenek ben- nünket tűzoltó-egyleteket lenézni; pedig ezt nem érdemeljük meg, mert hozunk az országra mi is annyi hasznót, mint őik.

No de hát valahogy csak elviseljük ezt a „lenézést“, a mely különben sem általános és csak inkább szörványos jelenség. S a magunk körében mindent elkövetünk a tűzoltás nemes testedző sport- jának terjesztésére.

Ennek a terjesztésnek a körébe azonban be kell venni az i- s- k- o- l- á- k- a- t- is; és ki kell vinnünk a közoktatási kormánytól, hogy az iskolák minél több fajtájába vigye be a tűzoltás tanítását is.

Annnyit már elértünk, hogy Csáky Albin gróf közoktatási mi- niszter rendeletet boesátott ki a tűzoltásnak a tanítóképződzékbe való bevitelére érdekében; de nem tudjuk, hogy mi eredménye lett e rendeletnek?

Főhivom tehát egyszerre a tűzoltó főparancsnokokat és a torna- tanár urakat, hogy karöltve járjanak el e nemes ügy érdekében.

Ott, ahol tornatanár és tűzoltó parancsnok egy személyben van, mint például Szarvason Oláh Miklós személyében, ott nem féltem e reformot. De másutt, a hol a tornászok és tűzoltók között megszünt a régi jó barátság, ott mindenesetre nagy szükség volna, ha egy-egy lelkes ember kezébe venné a kezdeményezést.

Balogh János
főparancsnok.

Az „Associazione dei Vigili Volontarii in Fiume“, vagyis a fiumei önkéntes tűzoltó egyesület január 2-án ülte meg 7000-ik éjjeli őrségének jubileumát.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Ifj. L. J. urnak N.-K.-MADARAS. A labdajátékok könyvét keresztökösés alatt küldjük. Jó kívánatait köszönjük. — N. Ö. urnak. Hálas köszönet és üdvözlét mindkettőtöknek. — RÖSSLER GYULA urnak KECSKEMÉT. A „Sugarak“ at jövő számunkban ismertetjük. Szives elnézését kérjük. — SIRISAKA ANDOR urtól PÉCS ugyanezt kérjük. — LEITICH ANTAL urnak ZSOMBOLYA. A régi ismeretséget nem felejtettük el, de ön felejtette el a fővárosban időztekor fölkeresni lapunk szerkesztőjét, ki ma is a politikában dolgozik mint a „Nemzet“ főmunkatársa. Máskor el ne mulassza. — „BÁRTFA és VIDEKE.“ Cserepéldány meg. Arczkép és életreajz pár hét alatt küldendő. — SZÜCS KÁROLY főparancsnok urnak. Megkaptuk; köszönet — Gróf BOLZA GÉZA urnak SZARVAS. Alkalmilag legyen szives a kért arczképet elküldeni. — Dr. WALTER GYULA kép. igazgató ur fogadja figyelméért köszönetünket. — A KIKTŐL ARCZKÉPEKET KÉRTÜNK, azokat az urakat bátorkodunk itt is figyelmeztetni, hogy a fényképek sértetlen visszaszolgáltatásáért kezességet nem vállalunk, azért a féltettebb fotografiákat szivesebben előre visszaküldjük, sem hogy utólagosan kellemetlenségünk legyen e miatt. — Számos levélre csak jövő számunkban válaszolhatunk.

Sportkedvelők figyelmébe!
Kirchknopf és Ádám czég,
Budapest, IV. ker., Ferencziek-tere 9. szám.

állandóan dús raktárt tart: Lawn-tennis ingekből (turista-ing) Torna-ing, csikos és egyszínű, valamint kurta és hosszú ujjakkal. Férfi-övek. Utazó-sapkák. Izzadásgelleni-ingek és nadrágok. Főraktár: „Jaeger“ tanár gyapjú-ruházati czikkekből, nemkülönbén „Kueipp“ piébános úr által előirt egészségi-lehérművekből is. — Ez utóbbit mindenkinek ajánlani nem mulaszthatjuk el, főleg akkor, ha idegességétől megmenekülni akar. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan esz- közöltetnek.

Tiszta vér az egészség!
Titkos betegségek, sömör, kiütések, halványság, általános lankadság, gyöngeség eltűnnek, egészséges vér mellett. Biztosítjuk a gyökeres eredményt, a mi módszerünk használata mellett.
Tudakozódásoknál válaszbélyegeket melléklendők.
„Office Sanitas“ Paris
30 Fauborg Montmartre.

Epilepsia (nehézkór)
visszaesés nélkül gyógyítható.
A tudomány eme csodás sikere ezer és ezer alkalommal bebizonyult.
Bővebb értesítést ad a kellő levélpostabélyeg beküldése mellett,
„Office Sanitas“ Paris
30. Fauburg Montmartre.

„COLUMBUS“-KORCSOLYA

és ACHILLES-szija (szabadalmak)

Ezen találmányok a scheweningeni nemzetközi sportkiállításon az ezüst érem díszoklevéllel lettek kitüntetve. Bécsben 1890. nagy díszoklevéllel.
A cipőre 10 másodperc alatt feltehető és levehető.

mbus-korcsolya:

20, 21, 22 cm. hosszú lábra párja f. t. 7.50
23, 24, 25 cm. -ig hosszú 8.—
26—31 cm. ig hosszú 8.50

A hány centiméter hosszú a láb, illetőleg a cipő, olyan számú korcsolya rendelendő.

Achilles-szija:

1., 2., 3. szám
párja 1.20

Rendelési cím:

ROHONCZY G. Budapest, Andrassy-ut 12.

Budapesti elárusítók: Brachfeld F. Dorottya-utca 7.; Geitner és Bausch Andrassy-ut 8.; Huzella M. vaci-utca 1.; Kertész Tódor Gizella-tér; Lőrincz István muzeum kör-ut 5.; Neoschill Alajos vaci-utca 17.; Stern Miksa Dorottya-utca 14.; Tamedly Mihály kecskeméti-utca 9.; Várady Béla kishíd-utca 9.; Wanke Gusztáv örökösei kigyó-utca 10.; Wessely István vaci-utca 22.; Schmidt S. utóda párisi-udvar.

Árjegyzék és használati utasítás kívánatra b rmentve küldetk.

Porzsolt Ernő

ÉPÍTÉSI IRODÁJA

elvállal mindennemű építkezéseket, tervek készítését és kivitelét: palotákat, bérházakat, nyaralókat, tornacsarnokokat, csónakdákat, versenypályákat stb.

Budapest, V. Kálmán-u. 15/b.

Aranyérmek, diszkereszt és díszoklevél.

csak akkor valódi, ha a sértetlen dugón ez az égetett felírás van.
„Gróf Esterházy Géza.“

A gróf Esterházy Géza-féle COGNAC

orvosi tekintélyek által ajánlva, felette kellemesen és jól ízlik, minőség tekintetében bármelyik francia gyártmányjal versenyezhet, — ára pedig sokkal olcsóbb.
KÜLÖNLEGESEG.

COGNAC

mindenütt kapható.

A mi cognacunk tiszta borból van finomítva, minden idegen anyag hozzátetele nélkül, miért is járványos betegségeknek kiütő eredménynyel használtatik központi iroda:

Budapest, külső vaci-ut 23.

A gr. Esterházy-féle cognac-gyár igazgatósága

ANGYALFÖLD.

A forgalomban levő valódi francia cognacokkal vélekedhetik.
Szakértő vélemény:

Lipese, Bordeaux, Nizza, Páris és Berlin.

FÖLDESZ L.

puskaműves Budapest, Muzeum-körut 9 szám.

ajánlja jó hírnevű

fegyvereit

kezeség mellett, továbbá mindennemű revolve-
reket és teljes vadászfelszereléseket.
Árjegyzékek kívánatra ingyen küldetnek, javítások leg-
olcsóbban számittatnak.

KARLSBADI
cipő-külön-
legességek.

Kajári
Dezső

Budapest, Dorottya-utca 8. szám a.

Ajánlja legdusabb választékban

férfi-, női- és gyermek-cipő-áruit
a téli idényre

a legolcsóbb árak mellett. — Különös Agyelemmel
korcsolya-, velocipedező-, turista és hegymászó
tornaczipőket, vadász csizmákat

mindennemű bőr- és vászonzól urak, hölgyek és gyermekek részére
ugymint: tisztí cipők, galoschnik vagy gumi cipők,
ugy szinte vízmentes cipőket és kényes lábra kü-
lönlegességeket nagy választékban raktáron tart.

Vidéki megrendelések mérték vagy minta-cipő szerint leggyorsab-
ban cszközöltenek.

Alapított

1850. évben

Ö Felsege a király legma- Minden verseny alkalmá-
gasabb személyes elisme- val legelső érmekekkel ki-
rése! tüntetett!

Cs. és kir. szabad. Chemiatechnikai labororium, hectograf-, gummiáru és

KAUTSCHUK BÉLYEGZŐ-GYÁR

erőműtani és véső műintézet mindennemű irodai szükségletek gyára

vegysz **TINTNER J. E.** mérnök

A felséges kir. család több tagjának, ugyszint a legmagasabb bel- és
külhoni hatóságok, előjáróságok, intézetek stb. szállítója.

Budapest, Kigyótér 2. szám. — Bécs, V. Krongasse 6,
saját házában.